

Jedna jest prawda wiecznie żywa:

PHILIPS RADIO świat zdobywa

Nr. 54

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Łódź, Czwartek, 24 lutego 1938 r.

Rok X.

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66. Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

Patriotyczny Wiedeń demonstrowuje

na cześć Schuschnigga i przeciwko hitlerowcom

Cała Austria w uroczystym napreżeniu oczekuje dzisiejszego przemówienia kanclerza przez radio

WIEDEŃ, 23 2. (PAT). Dziś wieczorem odbyły się w Wiedniu WIEKSZE DEMONSTRACJE ROBOTNIKÓW w Śródmieściu, w których wzięło udział kilka tysięcy robotników dawnych związków chrześcijańsko-społecznych i socjaldemokratycznych. Demonstracje rozpoczęły się koło domu Frontu Patriotycznego, skąd przedelfowano ulicami Śródmieścia Z OKRZYKAMI NA CZĘŚĆ KANCLERZA SCHUSCHNIGGA I FRONTU PATRIOTYCZNEGO.

Jednocześnie odbyła się DEMONSTRACJA MONARCHISTÓW, w której wzięło udział kilkuset członków młodzieży. Demonstranci przeszli przez ulice Śródmieścia z okrzykami „NIECH ŻYJE CESARZ OT-

TON i „PRECZ Z NARODOWYMI SOCJALISTAMI”.

Z prowincji donoszą, że na grobach rozstrzelanych austriackich narodowych socjalistów za udział z bronią w reku w czasie zamachu lipcowego w 1934 roku narodowi socjaliści złożyli wieńce i wieczorem zapalili świece.

WIEDEŃ, 23.II. (PAT). — Biuro prasowe naczelnego związku zawodowego donosi, że pośród robotników austriackich rozpoczęła się akcja ZBIERANIA PODPISÓW POD DEKLARACJĘ, uchwaloną na zebraniu mężów zaufania związków zawodowych.

Deklaracja stwierdza, że ROBOTNICZY GOTOWI SA DO OBRONY WOLNOŚCI I NIEPODLEGŁOŚCI AUSTRII i że bez różnicy poglądów politycznych POPIERAĆ BĘDĄ KANCLERZA SCHUSCHNIGGA.

Dziś mówi Schuschnigg

WIEDEŃ, 23 2. (PAT). — W czwartek, 24 b. m., o godz. 19 kanclerz Schuschnigg wygłosi przemówienie polityczne przez radio. Teatry rządowe będą jutro zamknięte. W teatrach prywatnych przedstawienia rozpoczyna się dopiero po wysłuchaniu przez publiczność przemówienia. Na wszystkich placach i ulicach i w miejscach dostępnych dla publiczności ustawione są głośniki transmitujące mowę.

Sala parlamentu, w której przemawiać będzie Schuschnigg, przystrojona jest zieleńią, kwiatami i godłami państwa i Frontu Patriotycznego. Biura prywatne mają zakończyć pracę już o godz. 2-iej po południu. Sklepy, sprzedające aparaty radiowe, oświadczyły gotowość transmitowania przemówienia za pomocą głośników.

Burmistrz Wiednia wezwał

wszystkich właścicieli nieruchomości do udekorowania swych domów chorągiewami.

Kontrola nad obcokrajowcami

WIEDEŃ, 23.II. (PAT). — Rada państwa uchwaliła dziś ustawę, stwarzającą kontrolę nad obcymi obywatelami, przybywającymi do Austrii. Ustawa ta przewiduje konieczność związania pobytu obcokrajowców z zezwoleniem na pobyt. Władze administracyjne mogą odmówić bez dania powodu udziału takiego zezwolenia. Ustanowione zostały również kary za przekroczenie przepisów o pobycie obcokrajowców w Austrii.

Duże niezadowolenie w Berlinie

BERLIN, 23 2. (PAT). — Uchwała kierownictwa centrali austriackich związków zawo-

dowych, opowiadająca się za „utrzymaniem wolności i niezależności Austrii“ i wzywająca do „niecołowania się przed każdym wysiłkiem w walce o Austrię“ spotkała się z dużym niezadowoleniem w Berlinie, podobnie jak i wiadomość o zakazie organizowania pochodów w Austrii. Niezadowoleniu temu prasa daje jednak wyraz w formie dyskretnej.

„Frankfurter Ztg.“ nazywa uchwałę austriackich związków zawodowych „uchwałą wątpliwej wartości“. Uchwała ta, pisze dziennik, doręczona ma być przez mężów zaufania związków zawodowych wszystkim robotnikom i pracownikom wszystkich zakładów przemysłowych i warsztatów pracy. Liczbę członków związków ocenia się na 410 tys. Zakwestionować jednak należy, czy kierownictwo związków jest dzisiaj faktycznie wykładnikiem poglądów świata pracy“

Min. Delbos chciał zgłosić dymisję

Olbrzymie przygnębienie we Francji z powodu ostatnich wydarzeń. Francja wypełni zobowiązania. -- Obawa o izolację Sowietów. -- Nadszarpnięty autorytet mocarstw zachodnich

PARYŻ, 23 2. (PAT). Wtorkowe posiedzenie rady ministrów i komisji spraw zagranicznych izby odbywały się pod znakiem przesilenia londyńskiego. Jak twierdzą w kulisach parlamentarnych, minister Delbos miał na posiedzeniu rady ministrów wyrazić gotowość ZŁOŻENIA SWEJ TEKI DO DYSPOZYCJI RZĄDU. To oświadczenie ministra Delbosa wywołało niemal jednomyślny protest ze strony wszystkich jego kolegów, przy czym rząd stanął na stanowisku, że zarówno dymisja min. Delbosa, jak i ewentualne ustąpienie całego gabinetu, byłoby w obecnej sytuacji w najwyższym stopniu niewskazane. Dyskusja

na posiedzeniu gabinetu dała kilkakrotnie okazję do wyrażenia uznania i sympatii kierowników polityki francuskiej dla ministra Edena.

Na popołudniowym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych minister Delbos musiał stawiać czoła ostro sformułowanym interpelacjom i atakom ze strony zarówno komunistycznej, jak i ze strony polityków prawicowych, a w szczególności ze strony b. premiera Flandry. Wyjaśnienia min. Delbosa były wielce powściągliwe, ponieważ bliższe informacje o zamiarach rządu brytyjskiego w dziedzinie polityki zagranicznej dotychczas do Paryża nie padły.

We francuskich kołach politycznych oczekują z zacięciem debatę nad interpelacją, dotyczącą polityki zagranicznej, która ma się odbyć w piątek i sobotę, a prawdopodobnie przedłużona zostanie do wtorku, aby dać możność kierownikom francuskiej polityki zagranicznej na przeprowadzenie rozmów z Londynem i na dokładniejsze wyjaśnienie sytuacji międzynarodowej.

Z pośród 13 deputowanych, którzy zabierali głos w dyskusji, większość mówców wyrażała zaniepokojenie CO DO DAJSZYCH LOSÓW CZECHOSŁOWACJI.

PARYŻ, 23 2. (PAT). Podczas debaty w komisji spraw

zagr. izby postawiono z kół lewicowych min. Delbosowi pytanie, jakie stanowisko zajmie Francja w razie gdyby Czechosłowacja znalazła się w trudnej sytuacji.

Delbos odpowiedział na to pytanie, że RZĄD FRANCUSKI WYPEŁNI WSZYSTKIE UMOWY i układy, zawarte z Czechosłowacją i że w razie, gdyby zaszła tego potrzeba, POSTAWI SPRAWĘ W LIDZE NARODÓW, oraz że będzie się starał osiągnąć uzgodnienie z Anglią wspólnego stanowiska w tej sprawie.

PARYŻ, 23 2. (PAT). Debaty w izbie gmin i oświadczenia premiera Chamberlaina wywo-

łały w Paryżu nastrój pewnego przygnębienia. Tendencje polityki angielskiej niepokoją nie tylko skrajną lewicę francuską, obawiającą się osłabienia stosunków francusko-sowieckich oraz IZOLOWANIA SOWIETÓW, ale alarmują również koła centrowe i części prawicy, które uważają, że Francja zagraża osłabieniu jej pozycji międzynarodowej. Duże wrażenie wywołało w Paryżu oświadczenie premiera Chamberlaina, wskazujące na całkowity bezwład ligi narod. nie mogącej, w obecnej sytuacji odegrać żadnej pozytywnej roli w Europie. Oświadczenie to

(Dokończenie na str. 3)

KAPITULACJA AUSTRII

Jak mocarstwa zachodnie rzuciły Schuschnigga na kolana przed Hitlerem

Gdy Berlin groził zajęciem Wiednia przez wojska niemieckie, Włochy odmówiły zbrojnej pomocy, a Francja i Anglia milczały...

Pisma zagraniczne, dając wyraz najbardziej pesymistycznym przewidywaniom na temat losów Austrii, opisują obecnie szczegółowo przebieg wydarzeń, który poprzedził ostateczną decyzję Schuschnigga.

Odrzucone pierwsze zaproszenie

Porozumienie z 11 lipca 1936 roku między Niemcami i Austrią nie położyło kresu agitacji hitlerowskiej w Austrii, a walka z tą agitacją brana była Schuschniggowi bardzo za złe w Niemczech. Ale Niemcy miały pretensje do kanclerza Austrii również i o inne posunięcia, a mianowicie o szukanie zbliżenia z Czechosłowacją i patronowanie idei stworzenia porozumienia dunajskiego w składzie Czechosłowacja, Austria i Węgry. Kanclerzowi austriackiemu niejednokrotnie zwracano z Berlina uwagę, że Niemcy nigdy nie po-

godzą się z utworzeniem zbliżenia naddunajskiego, w którym Berlin nie miałby decydującego głosu. Niezadowolony z polityki Schuschnigga w Niemczech powiększyło się jeszcze bardziej po fiasku konferencji budapeszteńskiej państw, które podpisały protokoły rzymskie. Wreszcie przepełniło czarę cierpliwości niemieckiej — że się tak wyrazimy — zachowanie się przedstawiciela Austrii w Genewie w Komitecie 28 dla rewizji paktu ligi narodów. Rzym i Berlin dały do zrozumienia Schuschniggowi, że spodziewają się po nim wystąpienia w Genewie za całkowitym zniesieniem art. 16 i wszystkich innych artykułów, których celem jest tak zwana gwarancja zbiorowego bezpieczeństwa. Przedstawiciel Austrii odbył w Genewie konferencje z ministrami spraw zagranicznych Francji i Anglii, którzy skłonili go, aby wypowiedział się przeciwko rewizji paktu ligi, podkre-

ślając, że jeśli Austria wypowie się w tym duchu, to może to uczynić bez żadnej obawy o swą niezależność, gdyż Anglia i Francja NIE DOPUSZCZA DO JAKIEGOKOLWIEK ZAMACHU NA NIĄ.

Reprezentant Austrii dał się przekonać.

Gdy podczas rewizji w biurze partii narodowo-socjalistycznej w Wiedniu znaleziono na dodatek GOTOWY PLAN PRZEWRÓTU HITLEROWSKIEGO i kompromitujące hitlerowców niemieckie dokumenty, Berlin postanowił działać. Gdy już było wszystko przygotowane dla zastraszenia Schuschnigga, kanclerz Austrii otrzymał zaproszenie na przybycie do Berchtesgaden. PIERWSZE ZAPROSZENIE SCHUSCHNIGG ODRZUCIŁ. Wówczas nastąpiło drugie zaproszenie, które było uchyłone w takiej formie, że nie sposób było je odrzucić, ponieważ szefowi rządu austriackiego dano do zrozumienia, że wówczas LOSY AUSTRII BĘDĄ ROZSTRZYGNIĘTE BEZ JEGO UDZIAŁU.

Ultimatum Hitlera

W Berchtesgaden Schuschnigg zastał nie tylko Hitlera i Ribbentropa, ale również gen. Keitel'a i gen. Reichenau'a, dowodzącego wojskami, zgromadzonymi wzdłuż austriacko-czeskiej granicy, zwołennika WPŁYNIĘCIA NA AUSTRİĘ SIŁĄ ZBROJNĄ.

Schuschniggowi przedstawiono z góry przygotowany protokół zawierający żądania niemieckie, z pośród których najważniejsze były następujące:

- 1) Seys Inquart ma zostać ministrem spraw wewnętrznych i szefem policji.
  - 2) zastąpienie szefa sztabu i ministra wojny Austrii przez generałów, wskazanych przez Berlin.
  - 3) wyrzeczenie się pertraktacji na temat konferencji dunajskiej, oraz uzgodnienie austriackiej polityki zagranicznej z polityką Berlina.
  - 4) amnestia dla wszystkich na rodowych socjalistów.
  - 5) dopuszczenie propagandy hitlerowskiej i transmisji radiowych mów Hitlera, Goebbelsa i innych przywódców hitlerowskich do Austrii.
- Za przyjęcie tych żądań Hitler zobowiązał się potwierdzić w swej mowie z 20 lutego „nie naruszalność” politycznej niezależności Austrii, wyrzec się „Anschlusu” i zabronić propagandy w sprawie przyłączenia Austrii do Rzeszy.

SCHUSCHNIGG ODMÓWIŁ PODPISANIA TEGO PROTOKOŁU, a jedyne ustępstwa, które zdołał wywalczyć, to było wyrażenie się zmiany na stanowiskach szefa sztabu i ministra wojny, oraz pozostawienie dr. Skubla na stanowisku szefa policji i żandarmerii. Wszystkie inne żądania zostały utrzymane.

Kanclerzowi Austrii postawiono ULTIMATUM, że musi udzielić odpowiedzi nie później, jak do godz. 6 wieczorem dn. 16 stycznia, przy czym zapowiedziano mu, że gdyby nakutek odmowy w Austrii wybuchły zamieszki, WOJSKA NIEMIECKIE ZAJMĄ PROWINCJE PÓŁNOCNE WRAZ Z WIEDNIEM.

Pod groźbą luf armatnich

Po powrocie do Austrii Schuschnigg poinformował o niemieckim ultimatum prezydenta Miklasa, członków rządu, szefów frontu ojczyźnianego i naczelników prowincji austriackich. Wszyscy doszli do wniosku, że jeśli do wyznaczonego terminu okaże się, że Austria nie może liczyć na pomoc, a przynajmniej na interwencję Rzymu, Paryża i Londynu, to kanclerzowi nie pozostanie nic innego, jak skapitulować i przyjąć ultimatum Hitlera.

Schuschnigg zwrócił się w tej sprawie przede wszystkim do Mussoliniego. Niecisłe jest, jakoby Duce odmówił rozmowy telefonicznej z Schuschniggem. Rozmowa odbyła się, jednakże Mussolini oświadczył, że nie może udzielić żadnych rad i że pozostawia rządowi austriackiemu decyzję przyjęcia czy odrzucenia żądań Hitlera, ale, że uważa za konieczne uprzedzić swego rozmówcę, że w wypadku, gdyby w Austrii wybuchły zamieszki i wojska niemieckie zajęłyby część Austrii, to rząd austriacki nie powinien liczyć na zbrojne wtrącenie się Włoch.

Wedle posiadanych w Paryżu informacji, kanclerz Austrii usiłował po otrzymaniu tej mało pocieszającej odpowiedzi, zwrócić się za pośrednictwem głowy sąsiadującego z Austrią państwa (Czechosłowacji?) do rządów paryskiego i londyńskiego zapytaniem, czy Austria może liczyć na pomoc, a przynajmniej na zdecydowaną interwencję w Berlinie ze strony Francji i Anglii. Czy były przedsięwzięte odpowiednie kroki w Paryżu i Londynie — nie wiadomo, ale faktem jest, że i rządy FRANCUSKI I ANGIELSKI ZACHOWYWAŁY W CIĄGU DWÓCH DNI UPORCZYWE MILCZENIE. W tych warunkach Schuschniggowi nie pozostało nic innego, jak skapitulować, co też uczynił 18 godzin przed upływem ostatecznego terminu ultimatum.

I dopiero teraz, gdy już wszystko jest skończone, gabinety paryski i londyński, pod naciskiem wzburzonej i zdezorientowanej opinii publicznej, postanowiły w „ostrożnej formie” zażądać Hitlera, jakie są jego zamiary w stosunku do Austrii, oraz zwrócić mu uwagę, że ona kraje są zainteresowane w utrzymaniu zagwarantowanej przez traktaty politycznej niezależności Austrii. Nie trzeba być prorokiem, aby odgadnąć odpowiedź Hitlera.

Los Austrii przesadzony

Teoretycznie Austria i na przyszłość pozostanie niezależna. Ale faktycznie PIERWSZY KROK DO ANSCHLUSSU ZOSTAŁ DOKONANY. Austria stała się częścią składową osi Rzym — Berlin. Możliwość konferencji dunajskiej, zbliżenia i wspólnej pracy między Austrią, Czechosłowacją i Węgrami, może być uważana za całkowicie wykluczoną. Węgry jeszcze bardziej, niż dotychczas zbliżą się do Niemiec, a Czechosłowacja, całkowicie izolowana w Europie centralnej, będzie musiała od chwili

obecnej jedynie walczyć z dążeniem Niemiec podporządkowania sobie również Pragi.

Nawet dla lewicowych sfer francuskich i angielskich będzie bardzo małą pociechą fakt, że i MUSSOLINI ODNIOŚL KŁĘSKĘ i że wyniki rozmowy w Berchtesgaden zniszczyły wszelkie usiłowania Duce zapewnić sobie przeważającego wpływu w Europie środkowej i stała na straży terytorialnej i politycznej niezawisłości Austrii.

Włochy straciły swój wpływ i nie odgrywają już kierowniczej roli w Europie centralnej, ale wpływ ten zdobyty został nie przez Francję i Anglię, lecz przez Niemcy. Francja i Anglia poniosły znacznie większą klęskę od Włoch, jako że Hitler coś musiał przyrzec Mussolinemu za Austrię. (Mówią, że wyłączny wpływ na Bałkanach).

Jakkolwiek by było EUROPA CENTRALNA JEST W ZNACZNYM STOPNIU STRACONA DLA FRANCJI I ANGLII. Los Austrii skłoni i inne państwa Europy centralnej i półwyspu bałkańskiego do ustosunkowania się z jeszcze większą ostrością do ligi narodów i do szukania obrony i gwarancji swego bezpieczeństwa w innych miejscach, niż w Genewie, a nawet w Paryżu i Londynie.

Trudno oczywiście winić Schuschnigga za to, co się stało. Walczył on, jak mógł. Przekonaany patriotą austriacki, szef rządu austriackiego przeżył i przeżywa osobiście największą, najbardziej męczącą tragedię.

Cale nieszczęście polega na tym, że angielska polityka zagraniczna kierowana jest obecnie jedną myślą: osiągnąć za wszelką cenę porozumienie w Europie, aby mieć możliwość SKONCENTROWANIA WSZYSTKICH SIŁ NA DALEKIM WSCHODZIE. Jeden z wybitnych wpływowych dyplomatów angielskich powiedział, że los bazy w Singapurze i Hongkongu interesuje Anglię o wiele więcej, niż los Czechosłowacji i Austrii. Usiłowania Anglii uzyskania porozumienia z Niemcami nie zostały jeszcze uwiecznione powodzeniem. Ale Niemcy zrozumiały zamiary Anglii i działają w odpowiedni sposób. Gra prowadzona jest bez ryzyka. Kto wie jednak, czy w chwili, gdy Niemcy ostatecznie umocnią swą hegemonię w Europie centralnej, do czego pierwszym i decydującym krokiem było faktyczne unicestwienie niezawisłości Austrii, nie będzie za późno bronić nie tylko pozycji Anglii w Europie, ale i bazy w Singapurze. L. Niem.

CASINO

Pocz. 4. 6. 8. 10

Dziś wspaniała premiera!

Jeanette
MACDONALD

MOTYL HISZPAŃSKI

Najpiękniejszy film znakomitej śpiewaczki i artystki

Reż. ROBERT Z. LEONARD
twórca filmu „Gdy kwitną bzy”

Przepiękne melodie i tańce!

EUROPA Kolosalny sukces!
P. 4. 6. 8. 10

HURAGAN

W r. gł. Dorothy Lamour,
nowoczesna Venus.
Gigantyczna realizacja
J. FORDA

Ceny miejsc na wszystkie seanse — od **80 gr.**

Krok Anglii oznacza próbę wyrwania świata z błędnego koła, prowadzącego do katastrofy

LONDYN, 23 lutego (PAT.) — Wynik wczorajszej debaty był, jak powszechnie przewidywano, zdecydowanym zwycięstwem konserwatystów nad labour party. Większość rządowa zgromadziła 330 posłów, 20 posłów z la wy rządowej z Churchillem na czele ostentacyjnie powstrzymało się od głosowania i tylko 1 poseł konserwatywny Vivian Adams, znany szermierz ligi narodów, głosował razem z opozycją przeciwko rządowi. Opozycja liczyła 168 głosów. Około 90 posłów, przeważnie ze stronicy rządowych, nie było obecnych, ale nawet ich udział w głosowaniu, po stronie opozycji, nie byłby w stanie zmienić sytuacji. Premier Chamberlain wyszedł z konfliktu obronną ręką i dyscyplina partyjna przytłumiła odruchy niezadowolonych w szeregach rządowych. Gdy w grę wchodzi walka partii rządzącej z opozycją, solidarność stronnictw rządowych okazuje się, mimo wszyst-

ko niezachwiana. Premier Chamberlain zdecydował, że dla pomyślnego biegu i załatwienia bieżących spraw zagranicznych mianowanie ministra spraw zagranicznych jest niezbędne i nie może być odraczane. Minister, jak również parlamentarny podsekretarz stanu mianowani będą przed końcem bież. tygodnia. Jak się dowiaduje korespondent PAT., żadna inna kandydatura poza lordem Halifaxem nie wchodzi obecnie w grę i lord Halifax wyraził już premierowi swoją zgodę na objęcie tekli. Natomiast osoba parlamentarnego podsekretarza stanu nie jest jeszcze ustalona.

Żadnych wyjaśnień o rokowaniach z Italią

LONDYN, 23. II. (PAT.) — Premier Neville Chamberlain oświadczył dzisiaj w izbie gmin, iż nie może udzielać obecnie żad-

nych wyjaśnień i zobowiązań, dotyczących rozmów, jakie rząd brytyjski może prowadzić z rządem włoskim na temat Abisynii. Odpowiadając na dalsze zapytania, premier oświadczył, iż nie zamierza ogłaszać korespondencji wymienionej pomiędzy W. Brytanią a Włochami na temat rokowań, ponieważ nie uważa, by ogłoszenie tych dokumentów mogło posiadać jakikolwiek bądź pożytek w chwili obecnej.

Ocena wydarzeń przez min. Samuela Hoare

LONDYN, 23 lutego (PAT.) — Sir Samuel Hoare wygłosił dzisiaj dłuższe przemówienie na śniadaniu, zorganizowanym przez brytyjską narodową izbę handlową. Tematem przemówienia ministra były wydarzenia ostatniego tygodnia. Mówca m. in. oświadczył:

W ciągu ostatnich miesięcy wydawało się, iż Europa nieodwołalnie dzieli się na dwa wrogie obozy, z których każdy gorączkowo zbroi się. W każdym z nich krążyły niebezpieczne pogłoski o nieuniknionym starciu. Przed W. Brytanią — oświadczył sir Samuel Hoare, — stał dylemat: albo przyjąć fatalistyczny pogląd o nieuniknionej wojnie, albo uczynić wszystko co będzie możliwe, by wyrwać świat z błędnego koła, prowadzącego do katastrofy. Rząd wybrał tę drugą możliwość, zdając sobie sprawę, iż posunięcie jego będzie mylnie tłumaczone.

Być może, powiedział sir Sa-

W całym kraju, jak w Warszawie!

Nie ma w Polsce lepszego i odpowiedniejszego dla białizny mydła, niż Jeleń Schicht. Mydło Jeleń Schicht pierze gruntownie, a przy tym jest łagodne i oszczędne w użyciu. Co do tego zgodne są wszystkie gospodynie w całym kraju!

W całym kraju cenią

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

Sensacyjne wnioski Polski dotyczące żądań w dziedzinie emigracji

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Na 28 lutego wyjeżdża do Genewy specjalna delegacja polska na międzynarodową konferencję emigracyjną. Delegację tę stanowi b. poseł Polski w Buenos Aires obecnie w stanie spoczynku, Wład. Mazurkiewicz i dyrektor funduszu pracy Miecz. Biesiekiński. Na konferencji tej dele-

gacja polska ma zgłosić sensacyjne wnioski, dotyczące polskich żądań w dziedzinie emigracji. — Prawdopodobnie we wnioskach tych poruszone będą zagadnienia terenów dla emigracji żydowskiej, a więc Madagaskaru i in., które w ostatnich dyskusjach na ten temat często były wymieniane. —

Fakty i wydarzenia wileńskie nie powinny się więcej powtórzyć

WARSZAWA, 23. 2. (PAT.) — Prezes rady ministrów i minister spraw wewnętrznych, gen. Sławoj-Składkowski przyjął w dniu 22 b. m. w obecności podsekretarza stanu w min. spraw wewnętrznych B. Nakoniecznikow - Klukowskiego i szefa biura prasowego prez. rady ministrów K. Okulicza, delegację Związku Dziennikarzy R. P. w osobach wiceprezesów pp. W. Giełżyńskiego i H. Wierzyńskiego oraz sekretarza generalnego M. Kozłowskiego. Delegacja złożyła p. premie-

rowi uchwały Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich z dnia 20 b. m. w sprawie artykułu p. Cywińskiego w „Dzienniku Wileńskim” i wywołanych przez ten artykuł następstw.

W wyniku wyjaśniającej rozmowy dano wyraz zgodnemu przekonaniu, iż wszystkie powołane czynniki — zarówno dziennikarze, jak i władze — powinny dążyć do tego, aby podobne fakty i ich skutki, jakieg miały miejsce w Wilnie, w przyszłości się nie powtarzały.

Zadowolenie w Rzymie i Berlinie Wgróbnanie przeciwności między osiami Rzym—Berlin i Paryż—Londyn

RZYM, 23 lutego (PAT.) — Prasa z nietajonym zadowoleniem wita wczorajszy wynik głosowania w izbie gmin. „Giornale d'Italia” opatruje obszernie sprawozdanie następującym tytułem:

„Lojalna i realistyczna polityka Chamberlaina, zatwierdzona przez izbę przygniatającą większość”.

„Tribuna” w korespondencji zatytułowanej „Bezspreczne zwycięstwo”, pisze, że znakomity sukces Chamberlaina przywraca rządowi angielskiemu należyty spokój, niezbędny dla podjęcia rozmów włosko-angielskich, które były istotnie powodem walki w łonie rządu i parlamentu. Powołując się dalej na prasę angielską, „Tribuna” donosi, że przedmiotem rokowań będą: 1) Sprawa propagandy, 2) Zbrojenia, 3) Zagadnienie śródziemnomorskie.

BERLIN, 23. 2. (PAT.) — Debaty w parlamencie brytyjskim, a przede wszystkim wystąpienie premiera Chamberlaina analizowane są z wielką uwagą przez niemieckie czynniki polityczne, które widzą w tej deklaracji szereg pozytywnych momen-

tów. W oświadczeniach premiera brytyjskiego dopatrują się tu potwierdzenia zasadniczego zwrotu polityki brytyjskiej, która obecnie szukać będzie wyrównania przeciwności między dwiema osiami Berlin — Rzym i Londyn — Paryż.

Niemcy żądają wyjaśnień od ministra Delbosa

BERLIN, 23. 2. (PAT.) — W związku z interpelacją b. min. Flandina

pod adresem min. Delbosa w komisji zagranicznej izby deputowanych na temat rzekomego udziału rządowych czynników francuskich w inspirowaniu znanych informacji „Temps” o zmianach w armii niemieckiej, cała prasa niemiecka zwraca się pod adresem min. Delbosa z żądaniem wyjaśnienia.

„Berliner Tageblatt” zapytuje m. in. czy twierdzenia Flandina są słuszne, przy czym, nie uprzedzając wyników śledztwa, zaznacza, że opinia niemiecka nie zadowoli się wymijającą odpowiedzią.

Toczą się pertraktacje o układ handlowy z Rosją na rok 1938

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

W Warszawie prowadzone są obecnie rozmowy pomiędzy ministerstwem przemysłu i handlu z jednej strony, a przedstawicielstwem handlowym Z. S. R. R. z drugiej.

Tematem rozmów są sprawy związane z zawarciem układu handlowego polsko-sowieckiego na rok 1938.

Minister Delbos chciał zgłosić dymisję

(Dokończenie). Zrozumiane zostało jako definitywne zaniechanie przez Anglię ZASADY ZWIĄZKOWEGO BEZPIECZEŃSTWA, a tym samym jako pogrzebanie jednej z najważniejszych dotychczasowych wytycznych francuskiej polityki zagranicznej. Szereg dzienników wyraża obawę, że ostatni rozwój sytuacji międzynarodowej, zawiniony nie tylko przez Anglię, ale i przez Francję, poważnie nadźwignął autorytet mocarstw zachodnich w Europie.

Jak się dowiaduje agencja „Iskra”, podpisania układu, regulującego wymianę towarową z Sowiecami, można się spodziewać w przyszłym miesiącu. Należy zauważyć, że podpisane w dniu 15 grudnia roku ubiegłego porozumienie celne pomiędzy Polską a Z. S. R. R. upływa z dniem 31 marca r. b. Porozumienie to obejmuje przywóz towarów pochodzenia sowieckiego, jak obrabiarki do metali, dłuta, maszyny, wirówki do odfluszczenia mleka i t. p. Co się tyczy wywozu z Polski do Z. S. R. R. to porozumienie celne przewiduje zakupy towarów przez stronę sowiecką od Polski o wartości umożliwiającej pełne rozrachowanie się z tytułu wzajemnych obrotów.

Rokowania handlowe ze strony polskiej prowadzi naczelnik wydziału polityki handlowej i traktatowej w ministerstwie przemysłu i handlu, dr. Łychowski, a z ramienia „Torgpredstwa”, sekretarz ambasady sowieckiej w Warszawie p. Li-stopad i radca handlowy p. Ti-tow.

Zgon Parker Gilberta

NOWY JORK, 23. 2. (PAT.) — Zmarł tu w wieku lat 45 Parker Gilbert, wspólnik domu bankowego Pierpont Morgana. Parker Gilbert był generalnym agentem reparacyjnym w okresie od października 1924 r. do maja 1930 r.

Zmiana naczelnego wodza wojsk japońskich w Chinach

SZANGHAJ, 23. 2. (PAT.) — Agencja Domei donosi: Zgodnie z oświadczeniem przedstawiciela armii japońskiej działania wojenne weszły obecnie w nowy okres. Pozostaje to w związku ze zmianami, jakie zaszły w naczelnym dowództwie wojsk japońskich w Chinach środkowych. Armia japońska liczy się z długotrwałymi działaniami wojennymi.

Gen. Matsui, który przeprowadził swe zadania w sposób, który okrzyki go sławą, pożegnał już swych podwładnych.

W związku z objęciem dowództwa przez gen. Hata, przewidywane są ważne zmiany organizacyjne. Nowe dowództwo japońskie będzie w dalszym ciągu przestrzegało i szanowało interesy państw obecnych.

Powstańcy zdobyli Teruel Wojska rządowe odступują

BARCELONA, 23. 2. (PAT.) — Oficjalny komunikat ministerstwa obrony narodowej: „Nieprzyjacieli do godz. 10-ej nie wkroczył do opuszczonego przez nas Teruelu. We czwartek, 18 lutego, dowództwo wojsk rządowych poleciło ewakuować miasto w razie groźby tego okrążenia. W poniedziałek

wieczorem sytuacja stała się niebezpieczna, to też po złamaniu oporu oddziałów, które próbowały przeszkodzić ewakuacji, przeprowadziliśmy w zupełnym porządku odwrót. Kolumna, która w poniedziałek opuściła Teruel, zajęła niezwłocznie przewidzianą linię, na której toczą się teraz walki.

Sejm uchwalił ustawę skarbową w brzmieniu komisji, a nie rządowym

Koło żydowskie głosowało przeciwko ustawie, a ukraińcy i szereg posłów wstrzymali się od głosu

Wrażenia

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczorajsze posiedzenie sejmu poświęcone było dyskusji nad budżetem ministerstwa skarbu, oraz drugiemu czytaniu preliminarza budżetowego wraz z ustawą skarbową. Dyskusja nad budżetem ministerstwa skarbu nie wywołała większego zainteresowania, p. wicepremier bowiem należy w tej dyskusji budżetowej do t. zw. obojętnych. Widoczne było jedynie, że echem odbije się dyskusja, przeprowadzona w OZON-ie, gdzie pewne grupy postanowiły na terenie sejmu rozegrać grę przeciwko poszczególnym ministrom w rządzie.

To też gdy przystąpiono do dyskusji nad ustawą skarbową,

zabrał głos wicepremier Kwiatkowski. Sejm wysłuchał uważnie jego przemówienia, oklaskiwał niektóre ustępy, ale mimo wszystko prośba o przyjęcie preliminarza budżetowego wraz z ustawą skarbową w brzmieniu rządowym nie została uwzględniona.

Jak wiadomo komisja sejmowa zmieniła art. 11 ustawy skarbowej. Artykuł ten w nowym brzmieniu ogranicza swobodę ruchu ministerstwa rolnictwa w dziedzinie wyrebu lasów. Próba przywrócenia tekstu rządowego nie dała żadnych rezultatów. W ten sposób sejm, który był bezsilny w uderzeniu w wicepremiera, wywarł całą złość na ministrów rolnictwa.

Nie utrzymał się wniosek posłów z t. zw. grupy pracy o zniesienie podatku specjalnego.

Gdy doszło do głosowania nad ustawą skarbową, powstał obraz dotychczas w poprzednich sesjach nie widziany. Oprócz głosujących przeciwko budżetowi posłów koła żydowskiego, wstrzymali się od głosowania przedstawiciele klubu ukraińskiego, część ukraińców z Wołynia, ksiądz Lubelski, posłowie Waszkiewicz, Wymysłowski, Bodziany, Kopec i t. d. Na uwagę zasługuje, że wstrzymał się również referent budżetu ministerstwa oświecenia pos. Pochmarski.

Rząd wprowadził otrzymany budżet. Będzie próbował jeszcze dzisiaj uczynić wszystko, by przywrócić tekst art. 11 ustawy skarbowej. Ale mimo to wczoraj nie było entuzjazmu na ławach ministerialnych. Dyskusja w OZON-ie i psikusy na posiedzeniu sejmu odbiły się echem w sferach rządowych.

Niema więc wątpliwości, iż NATEŻENIE PRACY WYRAŹNIE I SZYBKO WZROŚNIE.

POTRZEBY SUROWCOWE PRZEMYSŁÓW — jeżeli idzie o możliwość zakupu surowców zagranicznych — NIE NAPOTKAJĄ NA ŻADNE TRUDNOŚCI, SZCZEGÓLNIE TRUDNOŚCI DEWIZOWE.

Jeżeli realizujemy t. zw. małą reformę podatkową oraz uzyskamy aprobatę dla kodeksu ulg dla inwestycji, który w najbliższym czasie przedłożymy radzie ministrów i izbom ustawodawczym, to — jak mi się wydaje — stworzymy dobrą i właściwą atmosferę dla szerszego rozwoju inicjatywy prywatnej w zakresie inwestycji przemysłowych i gospodarczych. Będą do dyspozycji w r. b. pewne kredyty średnioterminowe w B. G. K. dla prywatnego gospodarstwa.

POZYCJA NASZEJ WALUTY JEST DZIŚ CAŁKOWICIE MOCNA.

Poziom cen przeszedł już główne nateżenie choroby pokryzysowej i ma dziś w całym świecie naogół tendencje stabilizacyjne. W każdym razie rząd zamierza w razie potrzeby współdziałać czynnie, by t. zw. nożyce cen rolniczych i przemysłowych NIE ROZWIERAŁY SIĘ PONOWNIE (oklaski) co oznacza przedwzrostkiem tendencje UTRZYMANIA RENTOWNEGO POZIO-

MU CEN AGRARNYCH (oklaski). — Jest rzeczą bezsporną, że w stosunku do dochodu społecznego w Polsce, OBCIĄŻENIA PODATKOWE SĄ ZNACZNE I CIĘŻKIE. Byłoby błędne mniemanie, gdyby sądzić, że większe dochody nie są u nas silnie obciążone podatkowo. Ostatnia reforma w zakresie podatku dochodowego uczyniła nacisk podatkowy może zbyt silnie progresywnym. Ale gdybyśmy jeszcze surowiej obeszli się z wyższymi dochodami, to nie zapełnilibyśmy nimi potrzeb budżetowych, a zahamowalibyśmy te procesy gospodarcze, które są potrzebą współczesnej fazy rozwojowej Polski. ZYJEMY BOWIEM W CZASACH BARDZO TRUDNYCH I NIEPEWNYCH.

Jeżeli rząd wydaje pieniądze jaśnotowe i lekomyślnie, to należy usunąć taki błąd. Jeżeli błędy te nie są zbyt wielkie i zbyt zasadnicze, to należy je w pracy konisyjnej skorygować. Ale jeżeli WYDATKI NASZE ODPOWIADAJĄ AKTUALNEJ POTRZEBIE, albo nie mogą być z roku na rok strukturalnie zmienione, jeżeli dochody są prelimitowane raczej zbyt optymistycznie, to zmniejszenie dochodów lub powiększenie wydatków bez realnego i natychmiast skutecznego ekwiwalentu, byłoby pozostawieniem ważkiego problemu państwowego bez decyzji i załatwienia.

Poważne trudności w wykonaniu budżetu

Pozycja waluty jest całkowicie mocna

Przemówienie wicepremiera Kwiatkowskiego w sejmie

Wicepremier Kwiatkowski wygłosił w sejmie przemówienie, w którym stwierdził na wstępie, że w wyniku dyskusji budżetowej utrwalił się w r. b. jeden walor pozytywny, a mianowicie LICZENIE SIĘ Z REALIZMEM OCENY SUMARYCZNYCH DOCHODÓW PAŃSTWA ORAZ LICZENIE SIĘ Z POSTULATEM RÓWNOWAGI BUDŻETOWEJ.

— Zawsze i stale odradzać będę wszystkim czynnikom miarodajnym w państwie — a w tej liczbie i izbom ustawodawczym — wejście na b. śliską drogę nierealnego prelimitowania lub przyzwalań a priori na deficyt budżetowy.

Na podstawie wyniku osiągniętego w dochodach i wydatkach w ciągu 10 miesięcy roku budżetowego 1937-38 oraz porównania z 10-miesięcznym okresem ub. r. wicepremier oświadczył, że stan faktyczny uświadacza nam, że wykonanie nowego budżetu w formie w jakiej on wyszedł z przepracowania komisyjnego, pomimo wiary w dobry rozwój koniunktury w r. 1938 w Polsce, PRZEDSTAWIACI BĘDZIE PRZYNAJMNIEJ W 1-ym PÓLROZCZU R. 38-39 BARDZO POWAŻNE TRUDNOŚCI.

Z początkiem nowego okresu budżetowego BEZ KOMPRESJI W BUDŻETACH MIESIĘCZNYCH I TO KOMPRESJI POWAŻNIEJSZEJ NIE OBEJDZIE SIĘ, jeżeli nie widzieliśmy możliwości w surowiej pracy komisyjnej osiągnąć jakiegokolwiek redukcji zaprelimitowanych wydatków. Opanowanie zaś równowagi przyszłego budżetu jest sprawą tym ważniejszą, że PRZEBIEG ŚWIATOWEJ KONIUNKTURY JEST NIERÓWNY, że w okresie ostatnim ujawnił się zagranicą szereg objawów depresji.

Jeżeli zaś przekontrolujemy, czym są główne zwyki w nowym preliminarzu budżetowym — co stanowi wzrost wydatków ponad poziom kryzysowy, tylekroćnie kompromowany w latach ubiegłych, to okaże się, że utrzymanie preliminarza na niezmiennym poziomie — np. celem użycia całej zwyki dochodów na poprawę niskich grup uposażeń — jest niemożliwe, bez naruszenia najważniejszych interesów państwa i całego społeczeństwa.

Tak więc chcąc posługiwać się metodą kredytową w akcji zmontowania najelementarniejszych potrzeb nowoczesnej obrony oraz chcąc korzystać z kredytu w akcji robót publicznych, mających wzmacniać koniunkturę, stan zatrudnienia oraz rentowność gospodarczą — MUSIMY SUMIENNIE OBSŁUGIWAĆ I NOWOZACIĄGNIĘTE — W WARUNKACH J. STABILIZOWANYCH — KREDYT, a obsługa ta musi znaleźć swój nowy wyraz w budżecie. Inaczej stracilibyśmy jakiegokolwiek prawo do operowania metodami kredytowymi.

Jeżeliby teraz zwrócić uwagę na stronę dochodową naszego preliminarza, to muszę podzielić wszystkie ostrzeżenia i uwagi komisji budżetowej i obu sprawozdawców: sejmu i senatu. PRELIMINARZ DOCHODÓW JEST WYCIĄGNIĘTY DO GRANIC MA-

KSYMALNYCH DOPUSZCZALNEGO OPTYMIZMU. A ponadto budżet nasz obciążony jest szeregiem dodatkowych hipotek i zobowiązań.

Winnimy uczynić wszystko, co leży w granicach możliwości. BY NIE PODDAĆ SIĘ NACISKOWI TENDENCJI KRYZYSOWYCH, gdyż Polska zaczęła znacznie później — niż inne państwa — wydobywać się z dna kryzysu — a z koniunkturą łączy fundamentalne prace dla przyszłości i bezpieczeństwa państwa.

REALIZACJA PLANOWYCH INWESTYJI I ROBÓT PUBLICZNYCH jest od strony finansowej zapewniona. O ile tylko przyzwolenia ustawowe będą załatwione, to resorty rządowe URUCHOMIĄ SZEREG PRAC JUŻ OD DN. 10 MARCA R. B. a więc wcześniej, niż w latach ubiegłych.

Również w marcu uruchomione zostaną prace, wykonywane przy-

Deklaracje mniejszości

Podczas wczorajszej debaty sejmowej, złożone zostały następujące dwie deklaracje:

Pos. Sommerstein składa w imieniu żydowskiego koła parlamentarnego oświadczenie, w którym nawiązuje do przemówień posłów żydowskich, którzy wskazywali na położenie polityczne, gospodarcze i społeczne ludności żydowskiej, wysnuwa w konkluzji tych przemówień wnioski o pomniejszeniu praw ludności żydowskiej we wspomnianych dziedzinach, domagając się pełnego prawnego i praktycznego równouprawnienia. Deklarację tę kończy poseł Sommerstein słowami:

— Nasz bezwzględnie politywny stosunek do budżetu ministerstwa spraw wojskowych i do zagadnienia obronności państwa określiliśmy w specjalnej deklaracji w komisji budżetowej i czynimy to obecnie z całym naciskiem. Dziś chcemy założyć stanowczy protest wobec nakreślonego położenia ludności żydowskiej, sprzecznego z konstytucją i podstawowym hasłem złączenia wszystkich obywateli dla osiągnięcia wspólnego dobra. Czynimy to w formie, przyjętej na terenie parlamentarnym: głosować będziemy przeciw przedłożonej ustawie skarbowej.

Posel Mudryj w imieniu ukraińskiej parlamentarnej reprezentacji oświadcza m. in.:

— Regulamin nie przewiduje głosowania nad poszczególnymi resortami oddzielnie, tylko na całość budżetu. Z tego względu, odnosząc się negatywnie do wymienionych resortów, wstrzymujemy się od głosowania nad całością budżetu.

Parlamentarzyści

OZON-u

głosują za budżetem

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Klub parlamentarny O. Z. N. odbył wczoraj pierwsze posiedzenie pod przewodnictwem sen. Dąbkowskiego. Po długiej dyskusji uchwalono, że wszyscy członkowie klubu mają głosować za ustawą skarbową i preliminarzem budżetowym. Nie powzięto jednak żadnej decyzji co do tego, jakie ma być głosowanie członków klubu w sprawie tych artykułów ustawy skarbowej, które są inaczej zredagowane w projekcie rządowym, a inaczej we wnioskach komisji budżetowej. Powszecchnie sądzono, że w tej sprawie pozostawiono członkom klubu wolną rękę.

Premier Goering w Polsce

złożył wizytę Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi, premierowi Składkowskiemu i min. Beckowi

WARSZAWA, 23. II (PAT.) — Premier i feldmarszałek Goering udając się na zaproszenie p. Prezydenta R. P. na polowanie reprezentacyjne do Białowieży, zatrzymał się przez dzień dzisiejszy w Warszawie. Feldmarszałkowi Goeringowi towarzyszą sekretarze stanu Koerner i Alpers, główny łowczy Scherping, major Conrad i kpt. Menthe.

Przybywającego feldmarszałka Goeringa powitał na dworcu gen. Fabrycy i dyrektor protokołu dyplomatycznego min. Romer. Na czas pobytu w Warszawie do osoby feldmarszałka został przydzielony radca M. S. Z. p. Koziebrodzki. Po powitaniu na dworcu feldmarszałek Goering udał się do ambasady niemieckiej, gdzie zamieszkał.

W godzinach przedpołudniowych feldmarszałek Goering wpiął się do księgi audiencjonalnej na Zamku, po czym złożył wizytę premierowi gen. Sławoj-Skład-

kowskiemu oraz min. spr. zagr. J. Beckowi a następnie podejmowany był śniadaniem przez ambasadora Moltkego w ambasadzie niemieckiej.

Po południu feldmarszałek Goering złożył wizytę p. Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi.

Wieczorem minister spr. zagr. Beck wydal obiad na cześć feldmarszałka Goeringa, który póź-

nym wieczorem opuścił Warszawę, udając się do Białowieży.

Pobył feldmarszałek Goeringa w Warszawie nie nosił charakteru oficjalnego.

Pan Prezydent w Białowieży

BIAŁOWIEŻA, 23. II (PAT.) — Dziś o godz. 18.10 przybył specjalnym pociągiem do Białowieży p. Prezydent R. P. wraz z małżonką. Na dworcu powitali p. Prezydenta R. P. wojewoda Białostocki Ostaszewski, dyrektor lasów państwowych inż. Nejmian przedstawiciele władz powiatowych. Z dworca p. Prezydent odjechał do pałacu. Jutro w godzinach rannych przybywa do Białowieży na zaproszenie pana Prezydenta R. P., by wziąć udział w reprezentacyjnym polowaniu, feldmarszałek Goering.

Połowanie reprezentacyjne w Białowieży potrwa dwa dni.

Zniesienie uboju rytualnego będzie referował poseł Dudziński

Warsz. kor. „Gł. Por.” telef.: Dziś odbędzie się posiedzenie komisji administracyjnej sejmu, na którym przydzielony zostanie referat wniosku o całkowite zniesienie uboju rytualnego w Polsce. Referat ten obejmie pos. Dudziński.

Apel do p. wicepremiera Kwiatkowskiego o stworzenie dzieła zgodnej współpracy i współżycia obywateli dla dobra państwa

Mowa posła łódzkiego p. L. Mincberga na wczorajszym posiedzeniu sejmu

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Na wczorajszym posiedzeniu sejmu dłuższe przemówienie wygłosił poseł łódzki p. L. Mincberg, który na wstępie zwrócił uwagę na upośledzenie ludności żydowskiej w wydatkach budżetowych państwa, jeśli chodzi o uwzględnienie jej potrzeb społecznych, a natomiast o wybitne jej „uwzględnienie”, jako źródła dochodów państwowych.

— Żydzi są głęboko zainteresowani w reorganizacji systemu fiskalnego, a jednak uważam, że w tej chwili stokroć ważniejsza jest reforma obyczajów. Daje ona pewniejszą i trwalszą rękojmię wykonania prelimitowanych sum dochodowych, niż wszelkie najcenniejsze bodaj poczynania i posunięcia rządowe w dziedzinie ciężarów społecznych.

Sily witalne naszej wielomilionowej zbiorowości są tak poważne i pełne zdrowia, że zakazanie ich koszmarami ostatnich lat jest największą zbrodnią, jaką w ogóle kiedykolwiek dokonano na naszym organizmie państwowym.

Te sily witalne trzeba pielegnować, a nas natomiast świadomie się ją osłabia i w okrutny sposób marnuje. Struktura wewnętrzna naszego kraju jest taka, a nie inna. To powinno służyć za podstawę naszych rozważań i rozwiązań.

Ignorowanie rzeczywistości i wprowadzanie w życie teorii, które ani przez jedną chwilę nie mogą się ostać, srodze się mści.

Wszyscy są zgodni co do tego, że zasady urzeczywistnienia życia państwowego nie da się na nas przeprowadzić. „Idea unarodowienia” sięga znacznie głębiej. Obok eliminacji żydostwa, pragnie usunąć inne jeszcze elementy ludnościowe. To zbyt wielki obóz trędowatych, proszę panów, bo to, aż jedna trzecia część całej ludności państwa.

Najsamprzód trzeba wyczerpać wszelkie środki na terenie wewnętrznym. Jeżeli okażą się one nie wystarczające, co jednak jest wątpliwe, bo nasze dobrogo spodarstwo są dostateczne dla wszystkich obywateli, zasiądziemy spokojnie wszyscy razem do studiów nad problemem emigracyjnym, mając na oku wszystkie warstwy ludności bez różnicy na rodowości i wyznania.

Historia się powtarza. Również przed stu laty, tak samo jak dzisiaj, była propagowana myśl ewakuacyjna. Ale ta koncepcja już wówczas musiała upaść, jako niewykonalna ze względów możliwości praktycznych i nie odpowiedzialna z powodu mogących wyniknąć olbrzymich strat ekonomicznych dla kraju.

Ta sama idea musi być tym bardziej wykreślona z leksykonu gospodarczego i politycznego w obecnej dobie.

Taki winien być pogląd każdego uczciwego obywatela, pragnącego dobra państwa i opierającego swoją teorię życiową na duchu prawa. To dyktuje prawdziwa ekonomika i gospodarka krajowa. Inne stanowisko — to zła wola, szkodliwa i niebezpieczna pod każdym względem, to opętana walka, niszcząca podstawy gospodarcze, tak ludności jak finansów państwowych. Na te tej walki powstaje anarchia i szkodnictwo, czyli że pospolitą zdrada stanu.

Krwia i łzami żydowskimi ni-

kogo się nie nakarmi; frazesem i kłamstwem — nikogo nie nasyca; szalbierstwem i oszustwem — szczęścia i dobrobytu się nie osiągnie.

Jedynym miernikiem potrzeb, zdolnym do ugruntowania harmonii w kraju — to uczciwe skonfrontowanie potrzeb państwowych z prawami obywatelskimi ludności. W praktyce u nas dzieje się wprost przeciwnie. Najwyższe paradoksy nabierają chorobliwych rumieńców i wcielane są w życie. Niedawno czytałem, że teatryki rewizyjne ukłuły dowcip o egzekutorze, którego pikieciarze nie wpuścili do sklepu żydowskiego. — A już życie, idąc jakby za wskazówkami teatru, dowiodło, że jest to rzeczywistość, bo w Warszawie, istotnie pikieciarze nie wpuścili egzekutora skarbowego do sklepu żydowskiego.

Wypadek może komiczny, ale niepozbawiony wymowy.

Nawet tak wnikliwy człowiek jak p. premier stawia na jednej

Wielu higienistów twierdzi, że jedynie mechaniczne opakowanie proszków daje gwarancję całkowitej higieny ich wykonania. — Maszynowo — bez dotyku rąk wykonane proszki „Migreno-Nervosin” z KOGUTKIEM w TOREBKACH (nowe opakowanie) dają tę gwarancję.

Dbając więc o własne zdrowie, żądacie proszków z KOGUTKIEM tylko w mechanicznie wykonanych TOREBKACH, gdyż dzięki temu unikacie narażenia zdrowia na przykre niespodzianki.

plaszczyźnie niewinny obrazek rodzajowy, powtarzający się w tysiącach wariacji w ciągu setek lat i dobrze wyreżyserowaną scenę hojnotowego i pikietowego gwałtu i teroru.

Ta autorytatywna opinia znajduje tak szeroki rezonans, że służy niestety za pokarm ogromnej agitacji antyżydowskiej i staje się niejako instrukcją dla urzędników państwowych.

Mało tego. To, czego nie dokonywują zagięte pałki, zwane paragrafami, którymi pikieciarze posługują się przy akcji bojowej, dopełniają naginane przez urzędników paragrafy, które jak maczuga opuszczają się na głowy koncesjonariuszy.

Jednostronne ustosunkowanie się do pewnej grupy obywateli, nie może nie mieć moralnego wpływu na sposób urzędowania, a już napewno demoralizująco i deprawująco działa agitacja antyżydowska, nieustannie prowadzona przez pievien kierunek prasy polskiej.

„Orędownik” posuwa się tak daleko, że żąda, by obciążono przedsiębiorstwa żydowskie większymi podatkami, niż przedsiębiorstwa nieżydowskie.

Znam wypadki, kiedy zgłaszającemu się petentowi przedstawiciel Monopolu tytoniowego oświadcza otwarcie i bez ogródek, że koncesji nie otrzyma, „ponieważ jest żydem, a monopol jest zainteresowany, aby koncesje otrzymali chrześcijanie”.

To, co jeden mówi otwarcie, setki zgrabnie i skrętnie ukrywają. W wielu miastach ani jednej koncesji na sprzedaż wyrobów tytoniowych nie przyznano kupeom żydowskim i to w takich miastach, gdzie ludność żydowska stanowi 80 procent. Koncesje wydaje się ludziom bez uprzywilejowania ustawowego i bez środków materialnych. W konsekwencji, mimo zarządzeń, że hurtownie tytoniowe muszą być prowadzone bezpośrednio przez koncesjonariusza, szuka się współników i fachowców, by móc prowadzić interes. To samo zjawisko spostrzegamy na odcinku koncesji spirytusowych. Przy odbywającej się obecnie rewizji koncesji, cofa się wieloletnim koncesjonariuszom zezwolenia, skazując ich na zupełną zagładę.

Obóz rządowy mylnie przypuszcza, że tymi środkami zdystansuje obóz endecki i zwerbuję sympatyków i przyjaciół dla swojej ideologii.

Ostatnie dni wileńskie odsłaniają w dostatecznym stopniu, jak wysoko sięga i do czego zmierzają obóz endecki. Jego żywioł to anarchia i wstrząs, które umożliwiłyby mu dojście do władzy.

Antysemityzm nie jest celem, to tylko środek, to demon niepokojący wewnętrzny w państwie.

Słuszna była uwaga pana posła Hanebacha, że zapomina się zupełnie o potrzebach milionowych rzesz ludności, a operuje się w kółko tylko kwestią żydowską. Nawet antysemitki i endekoidalny publicysta pan Stahl w „Gazecie Polskiej” występuje przeciwko judocentryzmowi.

Te głosy, choć nieliczne i z rozmaitych pobudek płynące, zamieniają jednak pewien zwrot w społeczeństwie. Świadczą one dobitnie, że otrzeźwienie, jeżeli jeszcze nie nastąpiło, to będzie musiało nastąpić.

Dążeniem sfer anarchizujących życie państwowe jest wprowadzenie w stosunku do słabszych prawa dzungli, ale zadaniem organów państwowych winno być przeciwstawienie tym aspiracjom ducha praw.

Blaga bynajmniej nie powinna osłabić naszej gotowości wewnętrznej. Ta gotowość musi być wspólnota interesów wszystkich obywateli, poszanowanie praw obywatelskich, narodowościowych, kulturalnych każdej grupy etnicznej kraju, rozszerzenie i rozbudowanie placówek gospodarczych nie z punktu widzenia egoizmów narodowych, lecz potrzeb państwowych i społecznych.

Ta harmonia wewnętrzna będzie najtrwalszym murem fortocnym i linią obroną przeciw wszelkim zakusom, chowającego w tej chwili sprytnie swe szpony, lecz gotowego do skoku naszego zacieklego wroga.

Macoszny stosunek do trzech milionów obywateli niszczy potężną siłę gospodarczą. Giną systematycznie placówki, upadają miasta i miasteczka, znikają pozycje i źródła ekonomiczne.

Czy nie ma swoistej wymowy fakt, że pieniądze na patenty dla kupeów żydowskich pochodzą ze zbiorów i datków?

Jest to dostateczne memento dla rogających masłapić konsekwencji gospodarczych.

Zwrot i to najszybszy jest konieczny!

Wiekopomnym dziełem zapisał się pan wicepremier w dziejach naszego odrodzenia przez utworzenie potęgi, której na imię Gdynia, ale ustokrotnioną potęgą będzie utworzenie dzieła zgodnej współpracy i współżycia obywateli dla dobra gospodarczego i państwowego ojczyzny, której na imię — Polska!

*

W pewnym miejscu swego przemówienia poseł Mincberg między innymi powoływał się na stosunki, istniejące obecnie w jednym z sąsiednich państw, wyrażając się o nich w sposób krytyczny. Przewodniczący wicemarszałek Miedziński, przywołał pos. Mincberga do porządku.

Defraudacje na kilkadziesiąt tysięcy złotych wykryte w dyrekcji lasów państwowych w Warszawie

5 urzędników aresztowanych, a za 6-tym rozesłano listy gończe

WARSZAWA, 23.2. (PAT) — W dniu 18 b. m. dyrektor okręgowej dyrekcji lasów państwowych w Warszawie ujawnił w biurze finansowym tejże dyrekcji nadużycia pieniężne, sięgające kilkudziesięciu tysięcy złotych. Zawiadomiony niezwłocznie prokurator sądu okręgowego w Warszawie wszczął dochodzenie, w którego dotychczasoso-

wym wyniku stwierdzono, iż wspomniane nadużycia były dokonywane wspólnie przez kilku urzędników, w ich liczbie przez naczelnika biura finansowego dyrekcji.

W związku z wykrytymi nadużyciami aresztowani zostali nacelnik biura Antoni Czernecki, kasjer Adolf Wróblewski oraz urzędnicy

Halina Luszniwiczowa, Maria de Vidal i Władysław Jakubowski. Za zbiegłym zaś urzędnikiem Janem Kamulewem rozesłano listy gończe.

Blizsze szczegóły ze względu na dobro toczącego się śledztwa muszą być na razie utrzymane w tajemnicy.

TIVOLI TRADYCYJNY TŁUSTY CZWARTEK
Na śniadanko: GŁOWIZNA z KOTŁA, SCHAB KASELSKI z KLUSKAMI, RYBY SOLKI FRYT. — Wieczorem Koncert Muzyki Lekkiej i Danc ng Towarzyski
PRZEJAZD Nr. 1.

Krwawy pościg za bandytami

Dwuch rzezimieszków zabitych, trzeci narazie zbiegł

ZALESZCZYKI, 23.2. (PAT) — Na terenie województwa stanisławowskiego grasowała od dłuższego czasu banda, która dokonała kilku dziesięciu napadów z bronią w ręku oraz zabiła dwóch posterunkowych. Ostatnio władze zarządziły oblawę na terenie powiatu zaleszczyckiego.

Dzisiaj w godzinach popołudniowych policja otrzymała wiadomość, że członek bandy Lubieniecki wraz z dwoma współnikami postanowili wymknąć się z oblawy i furą zdążają w kierunku Torskiego. Zarządzono natychmiast pościg. Na gościńcu posterunkowi natknęli się na bandytów, którzy zeskokczywszy z wozu poczęli uciekać, gęsto ostrzeliwując się. Policja odpowiedziała strzałami. Lubieniecki został zabity na miejscu. Towarzysz jego, Bielecki, uciekał dalej, ostrzeliwując się i dobiegł do sto-

jącej na uboczu chaty. Tam, wszedłszy na strych przez dymnik strzelał dalej do nadbiegających posterunkowych. Wywiązała się strzelanina, w czasie której i drugi bandyta został zabity. Za trzecim członkiem bandy, Kickanem, pościg trwa.

Na miejsce przybyły władze sądowno-śledcze.

Znaczny spadek obrotów handlu zagranicznego Niemiec

BERLIN, 23 lutego (PAT) — Handel zagraniczny Rzeszy za styczeń r. b. wykazuje znaczny spadek obrotów. W porównaniu z miesiącem poprzednim wywóz spadł z 522 milionów rm. do 446 milion. rm. przywóz natomiast z 531 milion. do 483 milion. rm. Ujemne saldo wynosi zatem 37 milion. rm. w porównaniu z 23 milion. rm. nadwyżki w tym samym miesiącu r. ub.

Przechodząc do szczegółowej analizy handlu zagranicznego, stwierdzić należy, iż spadek im-

portu o 48 milion. rm. jest wynikiem zmniejszenia się objętości przywożonych fabrykatów i półfabrykatów a zwłaszcza surowców przy stosunkowo nieznanym spadku wartości. — Wzrósł natomiast już w grudniu r. ub. przywóz środków spożywczych. Sfery handlowe wyrażają przekonanie, że spadek wywozu niemieckiego jest wywołany przede wszystkim zbyt wysokimi kosztami produkcji w Niemczech.

Napad rabunkowy na inkasentkę

Łupem złoczyńców padła gotówka w kwocie 800 złotych

Wczoraj wieczorem wydział śledczy zaalarmowany został wiadomością o napadzie rabunkowym, którego ofiarą padła 25-letnia Mariem Zandman (Nowomiejska 26), zatrudniona w charakterze inkasentki w składzie kolonialno-spożywczym „Jakoba Rozenwajga” przy ulicy Brzezińskiej 2. Zaręczona szła ulicą Kochanowskiego, niosąc w torbie za-

inkasowane 800 zł. Przed posesją nr. 6 przy ulicy Kochanowskiego na inkasentkę napadło dwóch osobników. Jeden z nich obezwładnił inkasentkę, a drugi dobył noża i szybko odciał torbę, po czym rabusie zbiegli wraz z łupem. Zandman wszczęła alarm. Nadbiegła policja, jednakowoż mimo natychmiast zarządzonego pościgu, złoczyńców nie zdo-

łano ująć. Wydział śledczy niezwłocznie przeprowadził w spelunkach bałuckich obławę na przestępców. Zatrzymano kilku osobników, podejrzanych o dokonanie napadu rabunkowego na inkasentkę. Nazwiska ich trzymane są na razie w tajemnicy. Energetyczne śledztwo w toku. (1)

Tragiczna śmierć szofera

porażonego prądem elektrycznym

Wczoraj wieczorem w garażu przy ulicy Narutowicza 95 wydarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padł szofer 33-letni Stanisław Wasiński. Wasiński naprawiał auto. Chcąc oświetlić dolną część samochodu, szofer przedłużył drut elektryczny, używając do tego celu nieodpowiednio izolowanego przewodu, który trzymał w ręku.

W pewnym momencie Wasiński, stojąc na wilgotnej betonowej podłodze, został silnie porażony prądem i stracił przytomność. Zaalarmowano pogotowie ratunkowe, przed przybyciem którego Wasiński zmarł. Zwłoki zabezpieczono na miejscu. 9 komisariat policji wdrożył dochodzenie. (1)

DANCING-BAR CASANOVA

uprzejmie komunikuje Sz. Bywalcom, że począwszy od dnia dzisiejszego **lokal czynny jest od g. 10 wiecz. do g. 6-ej rano**
Niezależnie od tego codziennie **FIVE O'CLOCKI** od g. 5.30 po południu z pełnym programem artystycznym. **Konsumcja zł. 1.50**

Trzy domy ludowe ku uczczeniu pamięci Reymonta

W osadzie Będków pow. brzezińskiego zebrały się 3 komitety uczczenia 70-tej rocznicy urodzin Władysława Stanisława Reymonta: Komitet powiatowy, gminny i gromady Praszki. Połączone komitety postanowiły: Jako jedną z trwałych form uczczenia tej rocznicy pobudować w miejscowościach pow. brzezińskiego, związanych z życiem i działalnością Reymonta, 3 domy ludowe w Będkowie, Praszce i Przyłęku Dużym. W domach tych będą umieszczone i wroczyście odsłonięte tablice pamiątkowe.

Kursy narciarskie dla policji łódzkiej

Zorganizowane zostały w policji kursy narciarskie dla początkujących. Kursy te prowadzone będą w Podgębju i Łagiewnikach. Pierwszy kurs obejmuje 15 osób i odbędzie się na terenach zjazdowych w Łagiewnikach. Jeśli pogody będą sprzyjały, kurs ten trwać będzie do dnia 28 lutego r. b.

Tomaszów

PODATKI, KTÓRE UCIEKAJĄ Z MIASTA.

Delegacja w osobach prezesa miejscowego O. Z. N. adw. Gryosińskiego, sekretarza sekcji robotniczej tegoż związku Mazurkiewicza i tawnika Kiernasa, uda się w najbliższych dniach do Warszawy, celem złożenia szefowi OZN, gen. Skwarczyńskiemu, szefowi sztabu OZN płk. Wendzie oraz senatorom i posłom klubu OZN memoriału w sprawie krzywdzącego miasto podziału podatku do podatku dochodowego. Największe bowiem przedsiębiorstwa przemysłowe, istniejące na terenie Tomaszowa placą ten podatek w miejscach siedzib swych zarządów, mianowicie w Warszawie i Łodzi. Za 1937 r. dodatek ten wynosił sumę zł. 80 000. Delegacja ubiegać się będzie o interwencję w sferach miarodajnych co do rozporządzenia by podatek ten płacony był przez oddno przedsiębiorstwa co najmniej w 50 proc. w Tomaszowie. W tym wypadku zarząd miejski nie tylko uniknie deficytu budżetowego, który siłą okoliczności zwiększa się co rok, lecz w części pokryje zasadniczy budżet miasta, które jako przemysłowe wymaga specjalnych inwestycji i wydatków. Pozostaje da możliwość budowy dalszych gmachów szkolnych, których odczuwa się konieczną potrzebę, następnie umożliwi doprowadzenie do odpowiedniego stanu rzęźni miejskiej, szpitala, budowy kanalizacji itp.

Teatr, muzyka i radio

Przez dziurkę w kulisach

Teatr Polski w Łodzi przygotowuje prapremiere europejską sztukę O. Neila. Oryginalny tytuł sztuki brzmi: „Jak na pustyni...“, polski tytuł: „Grzechy młodości”. Sztukę reżyserować będzie dyr. Morcyński. „Grzechy młodości” będą następną premierą po „Nieboskiej komedii”, którą przygotowuje Schiller.

Znanemu reżyserowi Andrzejowi Markowi jedna z wybitnych amerykańskich zagwarantowała 15 tys. dolarów doходу z nowej przeróbki filmowej „Dybuka”. Słynna ta sztuka Anskiego po raz pierwszy grana była w języku polskim w Łodzi.

Doradca literacki teatrów miejskich p. Tadeusz Żeromski, pracuje nad utworzeniem „Uriela Akosty” Gutzkowa.

Po jubileuszu Marii Dąbrowskiej, świat teatralny Łodzi obchodzić będzie nowy jubileusz pracy sceniczej, nestora aktorów łódzkich, p. Gurynowicza.

W związku z zarządzeniem o punktualnym rozpoczynaniu przedstawień, mówią, że obecnie w teatrach łódzkich uderza w gong nie inspijenty, a... policjant.

Dunki Elissa Johansen i Lilien Basunsen, występujące obecnie w Łodzi, zostały zaangażowane na pół roku do różnych miast polskich, po czym wracają do swej pięknej ojczyzny, gdzie występować będą w rewii. (3)

TEATR POLSKI
O godz. 20-ej po raz 55-ty sztuka Z. Nowakowskiego „Gaździka rozmarynu”

TEATR KAMERALNY
O godz. 20.30 po raz 23-ci „Papa”.

TEATR POPULARNY
O godz. 20.15 po raz ostatni „Mecz małżeńskich”.

TEATR W FILHARMONII
O godz. 21.30 „Komediant” z gościnnym występem P. Bursteina.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY
6.20 Gimnastyka i muzyka z płyt.
11.15 Uwertura symfoniczna i opero — poranek muzyczny.
11.40 Arie operowe (płyty).
12.03 Audycja południowa.
14.00 Koncert żyweń.
15.10 Jazz na trzy fortepiany (płyty)
15.30 Wiadomości gospodarcze.
15.45 Rozmowa muzyka z młodzieżą — audycja.
16.15 Koncert rozrywkowy w wyk. orkiestry mandolinistów.
16.50 Pogadanka aktualna.
17.00 O książce prof. Stanisława Lempickiego p. t. „Polskie tradycje wychowawcze”.
17.15 Koncert „The fleet street choir” — (uliczny chór).
18.15 Recital fortepianowy Olgi Łapickiej.
18.40 Odpowiedzi na listy w sprawach technicznych.
19.00 „Dyżurni pocztowy” — słuchowisko Piri von Peery-Klettner (We gry).
19.45 Pogadanka aktualna.
20.05 Koncert muzyki estońskiej.
21.00 „Karnawał śląski” — audycja.
21.45 Teatr na Haldach — szkic literacki.
23.00 Muzyka taneczna i piosenki (płyty).
AUDYCJE ZAGRANICZNE.
LONDYN (261) i DROITWICH (1500)
16.15 Nokturn Haydna, Koncert forte-

pianowy Es-dur Brahmsa i Suita argentyńska Lafonde'a.
LONDYN (342)
20.30 Uwertura „Hebrydy” Mendelssohna i Symfonia B-moll Waltona.
21.45 Symfonia C-moll Brahmsa.
WIEN (507)
17.15 Sonaty skrzypcowe Haendla E-dur i Brahmsa G-dur
BRUKSELA (484)
20.30 „Tristan i Izolda” — opera Wagnera.
PRAGA (470)
21.00 Suita G-dur Ostreila i Symfonia C-moll Beethovena.
PARYŻ (1648)
21.30 Fantazja „Romeo i Julia” Berlioz i Msza Liszta.
LYON (463)
21.30 „Oh, papo!” — operetka Yvaina STRASSBURG (349)
21.30 Utwory Mozarta (Uwertura „We sele Figara”, Symfonia D-dur, Serenada, Koncert skrzypcowy, „Bastien i Bastienne”).
KOENIGSWUSTERHAUSEN (1571)
20.00 M. in. koncert skrzypcowy Czajkowskiego.
LIPSK (382)
20.00 M. in. Koncerty skrzypcowe Haendla i Spohra, Suita teatralna Lothara, Kaprys hiszpański Korsakowa.

SZTUTGART (523)
60.00 Symfonia „Zegar” Haydna, Kwintet z klarnetem Mozarta i Symfonia Nr. 1 Schumana.
MONACHIUM (405)
21.15 Szpinalski gra Szopena (Sonata H-moll, Nokturn, Walc i Scherzo)
SOTTENS (443)
22.00 Koncert na klarnet i Symfonia D-dur Mozarta.
RZYM (420)
22.00 Recital fortepianowy (Brahms, Szopen i Respighi).
MEDIOLAN (368)
21.00 „Carracciolo” — opera Vittadinięgo.

20 ROCZNICA NIEPODLEGŁOŚCI ESTONII
Dzisiaj Estonia obchodzi 20 rocznicę swej niepodległości. Z okazji tej w Tallinie organizowany jest uroczysty koncert, który transmitowany zostanie przez Polskie Radio. Na program tego wieczoru złoży się utwory narodowego kompozytora estońskiego, Artura Kappa: uwertura do dramatu „Don Carlos” Schillera, utwory symfoniczne oparte na starożytnych estońskich motywach ludowych, Preludium na wiolonczelę oraz wstęp do kantaty „Raj i Peń”. Jako wyko-

nawcy koncertu, rozpoczynającego się o godz. 22.05 wystąpią: zwiększona orkiestra rozgłośni estońskiej pod dyktando Juhana Aavika i Olava Rootsa oraz Kurt Intelmann — wiolonczelista. Przed koncertem o godz. 19.58 przemówienie wygłosi minister pełnomocny Estonii Hans Markus.
CHOR ANGIELSKICH DRUKARZY
O godz. 17.15 czeka polskich radiosłuchaczy koncert niezmiernie atrakcyjny. Przed mikrofonem krakowskim wystąpi chór angielski, nazwany imieniem ulicy prasy w Londynie „Fleetstreet”. Składa się on bowiem wyłącznie z drukarzy i pracowników prasowych, dyryguje nim dziennikarz T. B. Lawrence. Obecnie chór ten znajduje się na tournée koncertowym po Europie, z czego skorzystało Polskie Radio, by zaprosić ciekawy ten zespół przed mikrofon. Na program koncertu, który transmitowany będzie na całą Polskę, składają się utwory kompozytorów angielskich, przede wszystkim doby dzisiejszej.
„KARNAWAL NA ŚLĄSKU”
Jak bawiono się dawniej na Śląsku i jakie dawne zwyczaje karnawałowe zachowały się do dziś, dowiemy się z audycji p. t. „Karnawał na Śląsku”, którą rozgłosiła katowicka nadaje o godz. 21.09 do 22.50 na wszystkie rozgłośnie. Niezawodny wodzirej, Karlik z Kocyndra, zaprosi wszystkich radio słuchaczy do „Trojaka” i w takt śląskiej melodii poprowadzi wesołą zabawę. Sekundować będą mu: śląska kapela ludowa i orkiestra mandolinowa pod dyr. K. Korczaka, Helena Tymieniecka i Stanisław Kruger — odtwórcy piosenek, zaś na harmonii przygrywać będzie Jerzy Harald. Dwie godziny tańca i piosenki, dwie godziny zabawy organizuje Śląsk dla radiosłuchaczy.

CAPITOL

Dziś i dni następnych!
ULUBIENICA WSZYSTKICH.
bohaterka filmu „PENNY”
DEANNA DURBIN
oraz słynny dyrygent LEOPOLD STOKOWSKI w rewelacyjnym filmie reż. H. Koesterlitz

„ICH STU i ONA JEDNA”

W p. z. stałych rolach:
ADOLF MENJOU — ALICE BRADY
Orkiestra Symfoniczna Filadelfii.
W repertuarze: Mozart, Liszt, Czajkowski Verdi i Inni.
Passe-partouts i bilety wolnego wejścia nieważne!
Ceny miejsc na wszystkie seanse **od 54 gr.**

nawcy koncertu, rozpoczynającego się o godz. 22.05 wystąpią: zwiększona orkiestra rozgłośni estońskiej pod dyktando Juhana Aavika i Olava Rootsa oraz Kurt Intelmann — wiolonczelista. Przed koncertem o godz. 19.58 przemówienie wygłosi minister pełnomocny Estonii Hans Markus.
CHOR ANGIELSKICH DRUKARZY
O godz. 17.15 czeka polskich radiosłuchaczy koncert niezmiernie atrakcyjny. Przed mikrofonem krakowskim wystąpi chór angielski, nazwany imieniem ulicy prasy w Londynie „Fleetstreet”. Składa się on bowiem wyłącznie z drukarzy i pracowników prasowych, dyryguje nim dziennikarz T. B. Lawrence. Obecnie chór ten znajduje się na tournée koncertowym po Europie, z czego skorzystało Polskie Radio, by zaprosić ciekawy ten zespół przed mikrofon. Na program koncertu, który transmitowany będzie na całą Polskę, składają się utwory kompozytorów angielskich, przede wszystkim doby dzisiejszej.
„KARNAWAL NA ŚLĄSKU”
Jak bawiono się dawniej na Śląsku i jakie dawne zwyczaje karnawałowe zachowały się do dziś, dowiemy się z audycji p. t. „Karnawał na Śląsku”, którą rozgłosiła katowicka nadaje o godz. 21.09 do 22.50 na wszystkie rozgłośnie. Niezawodny wodzirej, Karlik z Kocyndra, zaprosi wszystkich radio słuchaczy do „Trojaka” i w takt śląskiej melodii poprowadzi wesołą zabawę. Sekundować będą mu: śląska kapela ludowa i orkiestra mandolinowa pod dyr. K. Korczaka, Helena Tymieniecka i Stanisław Kruger — odtwórcy piosenek, zaś na harmonii przygrywać będzie Jerzy Harald. Dwie godziny tańca i piosenki, dwie godziny zabawy organizuje Śląsk dla radiosłuchaczy.

DANCING - BAR „CASANOVA”
Popularny dancing - bar „Casanova”, zaliczający się do najwytworniejszych lokali łódzkich, począwszy od dziś, czynny jest od 10 wiecz. do 6-ej rano. Bogaty i stojący na wysokim poziomie program artystyczny, oraz doskonały zespół muzyczny są dostateczną rekwizytą, iż „Casanova” nadal cieszyć się będzie zasłużonym powodzeniem i liczną frekwencją. Dodać należy, że do zarządu lokalu wstępuje niebawem znany dyrektor lokali rozrywkowych, p. Fred Melodyst.

BILETY ULGOWE.
Biblioteka im. Borochowa (Zachodnia 59, tel. 191-50) urzęduje w piątek, dn. 25 b. m. o godz. 8.30 w Teatrze Polskim nieodwołalnie ostatnie ulgowe przedstawienie sztuki p. t. „Dr. Berghoff” przyjmując od 2-4” oraz wydaje bilety ulgowe na wtorek, dnia 1 marca do Teatru Kameralnego na komedię p. t. „Azais” z Junoszą - Stępowskim w głównej roli.
Biblioteka czynna codziennie od 10-2 i od 4-10 wiecz.

Ostrzeżenie pod adresem szkół

które otrzymały odbiorniki radiowe

Od kilku dni w Łodzi wśród szkół powszechnych, które otrzymały od Społecznego komitetu radiofonizacji kraju radioodbiorniki kręca się jakieś podejrzenie indywidualne, które powołując się na komitet wystawy względnie Społeczny komitet radiofonizacji kraju — proponują kierownictwu zamianę aparatów na rzekomo silniejsze za „drobną opłatą”, względnie sta-

„Kropla Mleka”

„Kropla Mleka” jest jedną z najbardziej pożytecznych organizacji społecznych, która w dzisiejszych, tak krytycznych czasach przychodzi z pomocą najbardziej uboższej warstwie ludności. Zadaniem „Kropki Mleka” jest dostarczenie mleka odżywczego dla niemowląt oraz opieka nad matką. Dziecko, otrzymując pokarm pierwszorzędną jakości (zbadany przez lekarzy specjalistów) prędzej i lepiej się rozwija, z czego już widać, jak donosiła jest rola „Kropki Mleka” ze względu na rozwój przyszłego silnego pokolenia.

Lecz nie jest to jedyną zasługą tej instytucji. Jednym z najpiękniejszych jej czynów jest to, że umilowawszy sobie opiekę nad dzieckiem, oddają mleko najbardziej ubogim i zupełnie nie bezpłatnie.

Następnym zadaniem „Kropki Mleka” jest opieka nad matką przed i po rozwiązaniu. I tu musimy podkreślić, że „Kropla Mleka” podjęła się zadania bardzo odpowiedzialnego i trudnego, które wypełnia znakomicie.

Wiemy wszyscy, że zwłaszcza biedniejsza ludność udawała się do akuszerek pokątnych, które, nie mając odpowiednich kwalifikacji, rujnowały zdrowie matki i dziecka, albo wręcz je uśmiercały. „Kropla Mleka” ma specjalne ambulatorium, w którym matka jest dokładnie badana podczas ciąży, a pod koniec kierowana do kliniki.

Ale opieka „Kropki Mleka” na tym się nie kończy, gdyż nawet po okresie rozwiązania matkę się bada i trzyma pod nadzorem towarzystwa wraz z dzieckiem, aż do zupełnego powrotu do zdrowia.

Zdawałoby się pozornie, że sprawa opieki nad matką po rozwiązaniu nie jest zbyt ważna. Lecz tak nie jest, gdyż po okresie rozwiązania mogą wystąpić pewne dolegliwości, które później zaważyłyby na zdrowiu matki.

Tak więc „Kropla Mleka” łączy w sobie najważniejsze problemy życiowe: opiekę nad matką i dzieckiem i troskę o wychowanie zdrowego młodego pokolenia.

Ad. B.
Towarzystwo Opieki nad Matką i Dzieckiem „Kropla Mleka” w Łodzi zaprasza na TŁUSTY CZWARTEK do GRAND-CAFFE — Dancing Bridge od godz. 6-24. Występy artystyczne, w których biorą udział p. Sykulska Z. Mrozińska J., Korwin-Pawłowski, Polomska A.

Felieton

Śłużba zastępcza

Miałem wczoraj oryginalną wizytę.

Przyszedł jakiś groźnie wyglądający urzędnik magistracki szesnastej kategorii.

— Czy pan Oba?

— Owszem, czym mogę służyć? Podatek za psa?

— Nie! U pana pracuje w charakterze pracownicy domowej do wszystkiego Marianna Wyplosz?

— Pracowała, złotko.

— Bez sentymentów — warknęła urzędowa osoba.

— Właśnie, bez sentymentów. Świetnie pan to określił. Nie miałem dla niej sentymentów i zwolniłem z pracy.

— Nie o to chodzi! Gdzie ona teraz?

— Cholera ją wie! Może wyjechała na Madagaskar. A właściwie o co chodzi?

— Dnia 12 lipca wymieniona zwróciła się do wydziału opieki społecznej Zarządu Miejskiego w Łodzi z prośbą o wydanie jej świadectwa ubóstwa, niezbędnego dla wniesienia skargi sądowej przeciwko Kunegundzie Wątrobek, dłużnicze swojej.

— Rzeczywiście, szkoda, że pan jej już nie zastał u mnie. No i co teraz będzie?

— Co ma być? Zostawię panu wezwanie. Przyjdzie pan do urzędu.

— Po co? Przecież nie chcę się z nikim procesować.

— Trudno! Dokument jest wygotowany. Trzeba go odebrać.

— To niech go odbierze Marianna Wyplosz.

— Ponieważ takowa jest nieobecna, pan, jako osoba zamieszkała z nią pod jednym dachem, obowiązana jest do zastępstwa.

Wypisał mi wezwanie na stawienie się niezwłocznie w biurze opieki społecznej przy ul. Zawadzkiej 11, pokój 23, między godz. 10 a 12-tą.

— Panie — starałem się oponować — ja tego papierka nie przyjmę.

— Jakiego papierka. To jest urzędowy dokument.

Zostawił wezwanie na stole i poszedł.

Może ma rację. Przecież urząd nie może się mylić. A poza tym istnieje przecież jakaś ustawa o zastępczej służbie. Nie pozostaje mi nic innego, jak przerwać kurację, zameldować się w urzędzie, wziąć świadectwo ubóstwa dla Marianny Wyplosz skarżyć Kunegundę Wątrobek do sądu, a co najważniejsza nie wolno mi sprawy przegrać, bo za złe wykonywanie służby zastępczej gotów amie sąd skazać na 14 dni aresztu. Oba.

Grand-Kino

Początek o g. 4-ej

Dz. 5 i dni następnym!

Najpotężniejsze arcydzieło wg. powieści J. Verne'go

MICHAŁ STROGOW

(Kurier Carski)

W rol. głównych:

Anton Walbrook
Elżbieta Allan
Akim Tamirow

Nadprogram:

Kolorowy dodatek i aktualności świata w Tygodniku PAT'a

JAK TO SIĘ STAŁO?

— Jak to się stało, że Bill został trenerem słoń?

— Dawnie miał tresowane pchły, ale potem popsuł mu się wzrok i stał się krótkowidzem

Narodowi estońskiemu - cześć!

W 20 rocznicę powstania niepodległej Estonii

Naród estoński, pozbawiony w ciągu siedmiu wieków wolności, zerwał w ogień wojny światowej łańcuch niewoli, proklamując w dniu 24 lutego 1918 roku wskrzeszenie swej niepodległości.

Od chwili wybuchu wojny

światowej sprawa estońska, na równi ze sprawą innych ujarzmionych narodów, stała się aktualnym problemem politycznym. W społeczeństwie estońskim upowszechniła się wiara, że w wyniku wojny nastąpić musi wyzwolenie. Po upadku

regime'u carskiego konstituuje się Estońska Rada Narodowa, wyłoniona w drodze powszechnych wyborów. Znaczącą jest deklaracja tej rady, głosząca suwerenność narodu estońskiego. Po przewrocie bolszewickim wojska rosyjskie zajmują Esto-

nię. Żołnierze i marynarze rosyjscy rozpędzają bagnietami Estońską Radę Narodową. Estońskie, mając uprzednio już zorganizowaną siłę zbrojną, podejmują walkę z najazdem. W dn. 24 lutego 1918 roku wojska rosyjskie opuszczają ziemię estońską, grożąc bombardowaniem stolicy kraju. Tegoż dnia Komitet Obrony, wyrażając jako mandatariusz Rady Narodowej wolę całego narodu, ogłasza niepodległość Estonii. Dzieje się to w chwili, kiedy nad krajem zawisła nowa nawałnica w postaci zbliżającej się inwazji niemieckiej. Jest rzeczą wątpliwą, że proklamowanie niepodległości w warunkach, zdających się przeczyć możliwości wyzwolenia, było manifestacją płomiennej i niezachwianej wiary narodu estońskiego we własne siły, wiary tak silnej, że wystarczała za podwalinę i to najtrwalszą, pod budowę własnego niepodległego państwa.

Parę dni zaledwie mija od tego historycznego aktu i kraj ulega zajęciu przez wojska niemieckie. Okupanci ogalając kraj z zapasów broni i amunicji, rekwirują żywność i towary. Z rozkazu władz okupacyjnych ulegają likwidacji estońskie formacje wojskowe. Wszystko to sprawia, że w chwili zalamania się okupacji, co nastąpiło w dniu 16 listopada 1918 roku, kraj stoi otworem dla nowego najazdu bolszewickiego. Tereny, opuszczone przez Niemców, zajmują wojska bolszewickie. Niepodległość Estonii jest poważnie zagrożona. W obliczu tego niebezpieczeństwa naród zrywa się do walki. Zniartwionych wstaje armia estońska. Dowodzona przez gen. Laidonera, młoda armia estońska okrywa się w wojnie o niepodległość chwałą zwycięstwa. Już na początku lutego 1919 roku ziemia estońska zostaje całkowicie uwolniona od wroga. W ciągu szeregu następujących miesięcy estońskie wojsko lotewskim, uginającym się pod naporem o wiele liczniejszych sił bolszewickich. W dniu 2 lutego 1920 roku Estonia zawarła pokój z Rosją sowietami. Artykuł 2-gi podpisanego przez strony traktatu głosi, że republika estońska jest państwem niepodległym i zupełnie niezależnym. Z biegiem czasu nastąpiło uznanie prawne państwa estońskiego przez inne państwa.

W dniu dzisiejszym przypada 20-ta rocznica niepodległości Estonii. Z tej okazji wyrażamy cześć bohaterstwu narodom, który przez 700 lat nieugięte walczył o swoją wolność, by wreszcie własnymi siłami zdobyć i utrzymać niepodległość.

EDWARD ROSSET.

Pożegnanie kpt. Czyhiryna

Przedwczoraj w nocy na dworcu Łódź - Kaliska zebrało się liczne grono przyjaciół i znajomych, którzy żegnali opuszczającego Łódź kpt. Czyhiryna z małżonką, długoletniego adiutanta d-cy O. K. Przybyli licznie oficerowie sztabu D. O. K. oraz reprezentanci miejscowego społeczeństwa cywilnego. P. Czyhirynowej wręczono liczne wiązanki kwieciste.

— Czyś zwiędził już Wystawę Morską?

b. p. MILA z CYTTERÓW HALBORNOWA

żona lekarza

w wieku lat 37.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z Domu Przedpogrzebowego na Cmentarzu Żydowskim w Łodzi odbędzie się w dniu 24 b. m. o godz. 2-giej popołudniu, o czym zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

Mąż, córka, rodzice i rodzina

Nowe granice woj. łódzkiego

Rząd postanowił włączyć do obszaru naszego województwa sześć powiatów z woj. warszawskiego i kieleckiego

Od pewn. czasu lansowane są w prasie wiadomości o zmianie granic szeregu województw, m. in. województwa łódzkiego. Jak zdołaliśmy ustalić, o czym już w swoim czasie donosiliśmy, wersje te nie były pozbawione podstaw i istotnie czynnik rządowe sprawę tę roztrząsały.

Ale w związku z tym zaczęło kolportować wersje, jakoby do terenu województwa łódzkiego, któremu ma być odebranych kilka powiatów i przyłączonych do województwa pomorskiego, rząd postanowił przyłączyć kilka powiatów z woj. kieleckiego wraz z Częstochową. Miała to być podobno rekompensata. Koncepcja włączenia Częstochowy do naszego województwa wydawała się odrazu nieprawdopodobną i zdemontowaliśmy ją jeszcze tydzień temu.

Obecnie sprawa ostatecznie się wyjaśniła.

Wczoraj odbyły się dwa po-

siedzenia radzieckich komisji.

Jak nas informują, na ostatnim posiedzeniu rady ministrów pod przewodnictwem premiera gen. Składkowskiego przyjęty został ostateczny projekt ustawy o zmianie granic województwa łódzkiego, warszawskiego, kieleckiego, białostockiego i lubelskiego. Projekt tej ustawy włącza do obszaru województwa łódzkiego powiaty kutnowski, łowicki, skierniewicki i rawski (z woj. warszawskiego), opoczyński oraz konce-

ki z wyjątkiem miasta Skarżysko - Kamienna i Szydłowice (z woj. kieleckiego).

Jak z tego wynika, Częstochowa do naszego województwa przyłączona nie będzie.

Z powiatów woj. kieleckiego przyłączonych do województwa łódzkiego, wyłączono Skarżysko i Szydłowice oraz kilka gmin wiejskich, ponieważ ośrodki te łączą się organicznie z terenem nowego okręgu przemysłowego w Sandomierzu.

(g)

Głęboko wstrząśnięci śmiercią

B. P.

Mili Halbornowej

wyrażamy p. doktorowi S. Halbornowi serdeczne współczucie.

Zarząd Stowarzyszenia, Lekarze i Personel Ambulatorium „Małbisz Arumim”

5.000 zł. nagrody wyznaczy Łódź

za najlepszą pracę biograficzną o Marszałku Piłsudskim

Na posiedzeniu komisji do spraw ogólnych zatwierdzono szczegółowe plany zabudowania dwóch dzielnic.

Komisja finansowo - budżetowa zakończyła wczoraj ostateczną pracę nad preliminarzem Łodzi na rok administracyjny 1938-39.

Gros czasu komisja poświęciła omówieniu budżetu opieki społecznej. Ciekawe, że w dyskusji podkreślono, że w Łodzi jest ponad 30 tysięcy rodzin, liczących 100 tysięcy

duszy, bez stałego źródła utrzymania.

W związku z tym faktem wyłoniła się kwestia zaopatrzenia ubogiej dziatwy, wzgl. sprawa pomocy dla matki i dziecka. Na cel ten wyasygnowano w preliminarzu ponad 2 miliony złotych. Stanowi to

64 proc. całego budżetu opieki społecznej.

Na opiekę nad dorosłymi przeznaczono około 1,100,000 zł. Ogółem

budżet opieki społecznej na przyszły rok administracyjny pochłania zł. 3.165.000 złotych.

Dodać należy, że komisja postanowiła podwyższyć o 3,500 zł. wydatki na opiekę nad dziećmi u rodzin zastępczych oraz o taką samą sumę na dom dla bezdomnej matki i dziecka przy ul. Sędziowskiej.

Radny mec. Pawłowski oświadczył na komisji, że na plenum rady wystąpi z wnioskiem o wstawienie do budżetu oświaty i kultury kredytu w wysokości 5,000 zł. na najlepszą pracę nad biografią Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Poza tym komisja rozpatrzyła na posiedzeniu sprawę utworzenia muzeum pamiątek po Marszałku Piłsudskim i szereg mniej ważnych spraw. Dziś wieczorem odbędzie się posiedzenie plenarne rady. Na posiedzeniu tym wygłosi referat generalny referent budżetowy, poczym

rozpocznie się debata generalna.

Niezależnie od tego na dzisiejszym posiedzeniu rada załatwi szereg bieżących spraw miejskich. (g)

Ulica Stefana Kopcińskiego

Jeszcze w lutym nowe tabliczki zostaną zawieszane na ulicy Zagajnikowej

W ubiegłym tygodniu omawialiśmy sprawę uczczenia pamięci zasłużonego dla oświaty Łodzi b. ławnika wydziału oświaty i kultury, sen. Stefana Kopcińskiego. Wskazaliśmy, że projekt budowy jego pomnika nie może doczekać się realizacji ze strony miasta, oraz, że nie jest wykonywana uchwała rady miejskiej w sprawie nazwania jego imieniem ul. Zagajnikowej.

Apel nasz odniósł, jak się okazuje, należyty skutek. Oto wczoraj zarząd miejski w Łodzi poinformował nas, że stosownie do powyższej w swoim czasie uchwały, ulica Zagajnikowa zostanie przemianowana na ul. im dr. Stefana Kopcińskiego. Przemianowanie ulicy nastąpi jeszcze w ciągu miesiąca lutego, po nadejściu tabliczek z nową nazwą tej ulicy.

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Noce dziśszej dyżurują następujące apteki: L. Steckel, Limanowskiego 37, Sz. Jankielowicza, Stary Rynek 9, T. Staniewicza, Pomorska 91, A. Borkowskiego, Zawadzka 45, B. Gluchowskiego, Narutowicza 6, St. Hamburga i S-ki, Główna 50, L. Pawłowskiego, Piotrkowska 307.

Umieszczenie rzeźni

W piątek odbędzie się posiedzenie kolegium magistrackiego, na którym omawiana będzie ostateczna sprawa ewentualnego wykupienia rzeźni nr. 1 przy ul. Inżynierskiej z rąk dotychczasowych koncesjonariuszy.

Sprawa ta posiada, jak wiadomo, długą i dość zawiłą historię i dzierżawcy rzeźni nr. 1 roszczą sobie poważne pretensje za przedwczesne rozwiązanie umowy koncesyjnej. Żądają od zarządu miasta ekwiwalentu w łącznej sumie około 9 milionów zł.

Sprawa ta znajdzie się na porządku obrad kolegium, ponieważ komisja buchalteryjna z ramienia miasta zakończyła już swe prace nad badaniem ksiąg handlowych rzeźni za okres od roku 1900 do chwili obecnej. Wiele sum, podanych przez rzeźnię, buchalterzy zakwestionowali. (g)

Uruchomienie hal mięsnych nastąpi ostatecznie 1 marca r. b.

W lokalu giełdy mięsnej odbyła się konferencja poświęcona sprawom, ściśle związanym z niedalekim już uruchomieniem hal mięsnych.

Jak wiadomo zarząd miejski wydał zarządzenie, na którego mocy przeznaczony został teren (targowiska) mieszczący się przy ul. Inżynierskiej nr. 1, do obrotu mięsem z bydła rogatego, trzody chlewnej, koni i owiec na terenie m. Łodzi.

Uruchomienie hal nastąpi w dniu 1 marca r. b.

Konferencja poświęcona była sprawom natury gospodarczej. Targi w halach mięsnych odbywać się będą codziennie w godzinach od 9 do 17. Obrót i porządek targowy unormowane zostały specjalnym regulaminem.

Sąd starościnski skazał:

Zawodowego złodzieja-kieszonkownika GRAMSA, bez stałego miejsca zamieszkania, na 3 miesiące bezwzględniego aresztu. Grams został aresztowany w urzędzie pocztowym przy ulicy Piotrkowskiej 135, gdzie zamierzał dokonać kradzieży.

STASIAKA (11 Listopada 106), GAKRONSKIEGO (Al. 1 Maja 60) i Z. KSIEŻYCKIEGO (11 Listopada 86) — po 7 dni bezwzględniego aresztu za wywołanie bójki przy zbiegu ulic Legionów i Pogonowskiego.

ZAREMBĘ (Lipowa 58), BYKOWSKIEGO (Lipowa 58), KACZMAREKA (Słusarska 10), OLEJNICZAKA (Pogonowskiego 64) — po 20 zł. grzywny, oraz RADOMSKIEGO (Lipowa 63) — na 5 dni bezwzględniego aresztu za wywołanie bójki przy ul. Lipowej 58.

34-letniego MILUCHA za antysanitarny stan posesji na 500 zł. grzywny. STASIAKA na 14 dni bezwzględniego aresztu za błąd w stanie nietrzeźwym przechodniów — żydów.

Nowy kurs dla pielęgniarek miejskich

W dniu wczorajszym na konferencji w wydziale zdrowia publicznego omawiano plan zorganizowania nowego kursu dla pielęgniarek zakładów w miejskich.

Będzie to kurs uzupełniający, trwający dwa i pół miesiąca, zakończony egzaminem.

W ub. sobotę odbył się egzamin dla słuchaczek pierwszego kursu. Na 60 pielęgniarek tylko jedna nie zdała egzaminu. Reszta otrzymała uprawnienia do stałego wykonywania pracy w pielęgniarstwie.

Nowe dni: „ostatni” i „przestępny” wprowadza projekt reformy obowiązującego kalendarza gregoriańskiego

Jak wiadomo istnieje wiele projektów reformy obowiązującego obecnie kalendarza gregoriańskiego. Omówimy ostatni, który wkrótce ma być wniesiony pod rozpatrzenie ligi narodów i podobno zyskał duże uznanie.

Reforma kalendarza ma być wprowadzona wskutek pewnych niedogodności natury społecznej jakie wynikają z obecnie obowiązującego kalendarza: niestałość dat poszczególnych dni, tygodni i miesięcy, a specjalnie niestałość dni świątecznych.

Nowy projekt ma pogodzić następujące postulaty: małe odchylenia od obowiązującego kalendarza, uniknięcie zbyt sztucznego podziału, uwzględnienie tradycji, oraz osiągnięcie charakteru powszechności.

Schemat nowego kalendarza przewiduje, że styczeń, kwiecień, lipiec i październik zawierać będą po 31 dni, luty, maj, sierpień i listopad po 30 dni.

Razem 244 dni. Aby więc postulat małych odchyżeń był zachowany (rok zwykły 365 dni, przestępny 366 dni) pozostałe cztery miesiące muszą zawierać 121 lub 122 dni. Projekt rozwiązuje to w ten sposób, że grudzień zawsze będzie miał 31 dni,

ponadto zaś czerwiec w latach przestępnych wyjątkowo 31 dni, pozostałe miesiące po 30 dni.

Pamiętając o warunku związania dni tygodni poszczególnych miesięcy z datami, projekt

wysuwa potrzebę wstawienia tych dodatkowych dwóch dni po zwykłą kolejkę dni w tygodniu.

Dzień następujący po 30 grudnia (sobota) nie będzie niedzielą (nowy rok, według projektu, zawsze zaczynałby się w niedzielę), lecz poprostu „dniem ostatnim”. Podobnie, w roku przestępnym, dzień po 30 czerwca (sobota) nie będzie niedzielą, a „dniem przestępnym”.

Jak więc widać, długość miesięcy wyrażałaby się liczbą 30 lub 31 dni (obecnie od 28 — 31), długość zaś kwartałów liczbą dni 91—92 (obecnie od 90 — 92) z dodatkiem „ostatniego” w 4-ym kwartale oraz, w latach przestępnych, — „przestępnego” w drugim kwartale.

Lekospis łódzkiej ubezpieczalni wydany został jeszcze przez ogólnopolski związek kas chorych

Niedawno pisaliśmy o polityce leczniczej ubezpieczalni społecznej w Łodzi. Omawiając sprawę lekospisu wskazaliśmy, iż władze kasy chorych utrzymują, iż lekospis urzędowy obejmuje nawet najdroższe leki. Lekospis ściągą gromy, ponieważ lekarstwa wydawane są ubezpieczonym w tanim opakowaniu. Jednak same leki, jak katagorycznie stwierdza ubezpieczalnia, sporządzane są z najlepszych surowców chemicznych.

Wobec ponownych pod konferencją prasową zarzutów co do lekospisu, ubezpieczalnia prosi nas o zamieszczenie dalszych wyjaśnień.

O tym, że ordynowanie przez lekarzy ubezpieczalni środków leczniczych, objętych lekospisem, nie jest ograniczeniem, a programem, świadczy, jak wyjaśnia ubezpieczalnia — fakt, że pierwszy lekospis wprowadzony został już na początku istnienia kasy chorych m. Łodzi, a mianowicie w 1923 r. Następne wydanie tego lekospisu, przerobione przy współpracownictwie ogółu lekarzy kasowych, ukazało się w roku 1927. Trzeci lekospis z roku 1931 i ostatni z roku 1933, obowiązujący po dokonaniu w nim uzupełnień do obecnej chwili, wydane zostały przez ogólnopolski związek kas chorych.

Skład komisji, która opracowała ostatni lekospis, stanowili: prof. dr. med. W. Orłowski — jako przewodniczący oraz jako członkowie: prof. dr. med. A. Czyżewicz, prof. dr. med. F. Erbrich, mag. farm. Z. Jankiewicz, doc. dr. med. St. Kapuściński, dr. med. H. Kluszyński, prof. dr. farm. B. Koskowski, doc. dr. med. W. Melanowski, prof. dr. med. J. Modrakowski,

Nowy dyrektor rozgłośni łódzkiej

Jak się dowiadujemy niebawem nastąpi zmiana na stanowisku dyrektora rozgłośni łódzkiej. Mianowicie dotychczasowy dyrektor, p. Bohdan Pawłowicz obejmuje rozgłośnię toruńską, natomiast dyrektor tamtejszej rozgłośni, p. St. Nowakowski, zostaje dyrektorem rozgłośni łódzkiej.

Poza tym mówi się jeszcze o dalszych przesunięciach na terenie rozgłośni łódzkiej, ale chwilowo są to jeszcze luźne projekty i koncepcje.

Dając szubko na POMOC ZIMOWĄ zmniejszasz bazrobocie

prof. dr. med. K. Orzechowski, mag. farm. H. Skwarczyński, prof. dr. med. W. Szenajch, dr. med. H. Wilczyński, lekarz naczelny związku, doc. dr. med. A. Wojciechowski

Sanatorium w Skotnikach wybudowane będzie według projektu architektów lwowskich

W wydziale zdrowia odbyło się wczoraj posiedzenie komitetu budowy nowego sanatorium miejskiego dla gruźliczo chorych w Skotnikach. Przewodniczył posiedzeniu wiceprezydent KOZŁOWSKI.

Po dyskusji na temat wyboru projektu budowy sanatorium, przyjęto uchwałę, na mocy której wybrany został do zrealizowania projekt oznaczony nr. 16, oznaczony

Jak z powyższego wynika, lekospis ma zastosowanie nie tylko obecnie w ubezpieczalni społecznej, ale obowiązował również w kase chorych nawet za czasów władz samorządowych.

na konkursie pierwszą nagrodą. Autorami projektu tego są pp. inż. Julian DUCHOWICZ i inż. Zygmunt MAJERSKI, obydwoj ze Lwowa.

Komitet wysunął następnie szereg dzyderatów, które mają być przez architektów uwzględnione przy ostatecznym opracowaniu planu budowy sanatorium. (g)

Lokalna stacja nadawcza dla chorych w szpitalu im. Prezydenta Mościckiego

Jak się dowiadujemy, w związku z dobudową nowego skrzydła szpitala ubezpieczalni społecznej, im. prez. Mościckiego, dyrekcja szpitala w porozumieniu z władzami kasy postanowiła wprowadzić pewną innowację, która zasługuje na specjalną uwagę. Otóż cały szpital zostanie już w najbliższym czasie zradiofonizowany. Nie znaczy to, aby w każdym pokoju, czy na każdej sali ustawione zostały aparaty odbiorcze. Radiofonizacja szpitala polegać będzie na tym, że w specjalnie na ten cel przeznaczonym studiu na terenie szpitala zainstalowana zostanie lokalna stacja nadawcza, która nadawać będzie

do wszystkich sal szpitalnych specjalne audycje muzyczne i pogadanki, opracowane i przystosowane dla chorych. Pacjenci szpitala o pewnych ustalonych: z góry godzinach usłyszą przez ustawione wszędzie głośniki program zarówno rozrywkowy, jak i wychowawczo-informacyjny. Niewątpliwie innowacja przyjęta będzie przez chorych z dużym zadowoleniem, bowiem audycje będą przyjemnym urozmaiceniem szarego życia szpitalnego.

Dodać należy, że szpital Prez. Mościckiego będzie pierwszym tego rodzaju zakładem w Polsce, który wprowadzi takie urządzenia radiofoniczne.

Wystawa higieniczna w Łodzi pod protektoratem władz ubezpieczalni społecznej

Według podanych przez nas informacji, w dniu 30 kwietnia r. b. otwarta zostanie w naszym mieście obywatelska wystawa związku ubezpieczalni społecznych. Jest to zaśnawczo wystawa higieniczna, składająca się z następujących działów: przeciugruźliczego, przeciwenerycznego i przeciwalkoholowego. Pełnym wystawę obejmuje dział higieny i bezpieczeństwa pracy oraz dział profilaktycznej akcji ubezpieczalni społecznych.

Jak już wspomnieliśmy, wystawa znajduje się w obiekcie, zwie dział już szeregiem miast i wszędzie cieszyła się dużym powodzeniem

Wystawę w ostatnim tylko miesiącu w trzech miastach odwiedziło ponad 50 tysięcy osób.

Olecie wystawa zostanie przeniesiona do Włocławka, a stamtąd do naszego miasta. W Łodzi wystawa mieścić się będzie w pawilonach powystawowych w parku Staszica. Wstęp na wystawę będzie bezpłatny.

Na czele komitetu wystawowego, który zawiązał się w Łodzi, stanęli: naczelny lekarz ubezpieczalni dr. GARDULA, dr. BUJAŃSKI, oraz wicedyrektor ubezpieczalni, dr. SZUSTER. (t)

Z sali odczytowej

Dorobek IWO

W lokalu ZTK. uczony żydowski i jeden z najczynniejszych przedstawicieli żydowskiego instytutu naukowego (IWO) w Wilnie, prof. I. Braude, wygłosił odczyt o zagadnieniach nauki żydowskiej.

Referent Iwią część swej prelekcji poświęcił omówieniu działalności IWO, który jest bodaj jedyną tego rodzaju instytucją naukową na świecie, ściągającą na siebie uwagę wielu milionów żydów, mówiących po żydowsku i uważających Wilno za swoje centrum.

Szeroko rozgałęziona praca instytutu, zastępującego w dużej mierze wyższą uczelnię z żydowskim, jako językiem wykładowym, znalazła w odczycie wyczerpujące odzwierciedlenie. IWO nie tylko jest warsztatem pracy uczonych, ale ośrodkiem, rejestrującym, jak sejsmograf, każdy szczegół, dotyczący życia żydów, rozproszonych na całej kuli ziemskiej.

Instytut może się poza tym poszczycić bogatą pracą wydawniczą, która jest źródłem materiałów dla wielu państwowych urzędów statystycznych, a m. in. dla polskiego instytutu spraw społecznych. Przy tym materiały IWO obejmują zarówno zagadnienia społeczno-ekonomiczne, jak i kulturalno-światowe, oraz artystyczno-literackie.

W r. 1938 rozbudowana zostanie instytucja aspirantów naukowych, kształcąca działaczy społecznych i pedagogów. Projektowane jest wydanie dzieła zbiorowego o historii, ekonomice i kulturze żydowskiej w Polsce. Dzieło to ukaże się w językach polskim, angielskim i żydowskim. W pracy tej wezmą m. in. udział prof. Hersch z Genewy i dr. Szacki z Nowego Jorku.

Jednocześnie zostanie wydany miesięcznik, poświęcony dokumentacji życia żydowskiego w świecie na podstawie prac we wszystkich pismach żydowskich globu ziemskiego. Wydany zostanie również rocznik żydowski pod redakcją znanego ekonomisty J. Leszczyńskiego.

Selekcja młodzieżowa pod kierunkiem prof. Wajnrajcha przeprowadziła ankietę wśród młodzieży, która dała ciekawy materiał. Konkurs został omówiony w specjalnym studium.

Kończąc prof. Braude podkreślił, że prestiż IWO rośnie i instytut zdobywa autorytet nie tylko w sprawach naukowych, ale również w kwestiach aktualnego życia żydowskiego. (G)

Wczoraj w Łodzi...

Zakrzewski (Ludwiki 12) zameldował w policji o kradzieży 33 zł. i taksomiera z taksówki, wartości 400 zł. O kradzież podejrzewa swego szofera Roberta Zyndermana.

Przed domem przy ul. Drewnowskiej 20 otruła się karbolem 40-letnia URBANSKA (Trenknera 8). Przyczyną samobójstwa — niesnaski rodzinne.

RUBINSZTAJNOWA (Śródmiejska 52) znalazła na klatce schodowej porzucone dziecko płci męskiej, które policja umieściła w miejskim domu wychowawczym.

Przed kilku dniami z garderoby mędu grodzkiego skradziono 11 toż. — Wczoraj policja ujęła złodziei i paserów.

W sądzie grodzkim otruła się sublimatem 27-letni PIETRZAK (Zagajnikowa 95). Przyczyna — brak środków do życia.

Przy ul. Radwańskiej 69 pogryziony został przez psa zamieszkały tam 18-letni GRAJCAR.

Na ul. Andrzeja, wskutek poślizgnięcia, doznał zwichnięcia barku 78-letni HOFZNAJDER (Andrzeja 24).

Przy ul. Zawadzkiej 27, wskutek poślizgnięcia, złamała rękę 23-letnia WOLKOWICZOWA (Zeromskiego 36).

Wskutek poślizgnięcia złamała nogę 47-letnia WAJNBERGOWA (Pieprzowa 17).

Na ulicy Rzgowskiej policjant z XIII komisariatu zatrzymał woźnicę, zaś się następnie okazało, Władysława OSTOJSKIEGO ze Rzgowa, domagając się odeń wykładowania. Zatrzymanego uderzył kilkakrotnie policjanta batem, zaciął konie i odjechał. Pościg do prowadził do ujęcia Ostojkiego dopiero w pobliżu Rudy Pabianickiej.

Posterunkowy Józef GOSK przy ul. Zgierskiej 15 zatrzymał awanturnika, który stawiał opór i podrapał twarz i ręce policjanta. (t)

Niepowołani reprezentują Łódź we władzach związku miast polskich

Na posiedzenie zarządu miast polskich, wyznaczone na dzień wczorajszy, wyjechał z ramienia samorządu łódzkiego w zastępstwie prezydenta Mikołaja GODLEWSKIEGO, dyrektor kanalizacji i wodociągów, inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI. Posiedzenie rady naczelnej związku miast odbędzie się w dniu dzisiejszym. M. in. rada uczelna zbadać ma projekt nowej ordynacji wyborczej i opracować ostatecznie swoje postulaty i dezyderaty dla komisji sejmowej.

Na posiedzenie rady naczelnej zw. miast wyjeżdżają z ramienia Łodzi... liderzy endecji łódzkiej, po. adw. KOWALSKI, PODGORSKI i in. Wyżej wymienieni wybrani zostali przez radę miejską o większości endeckiej na 3 lata do rady naczelnej zw. miast. Oczywiście, że zachowanie mandatów przez „narodowców” w chwili, gdy nie reprezentują już oni Łodzi, jest uzurpowaniem sobie władzy przez niepowołanych do tego ludzi.

ewentualność jeszcze w ub. roku, kiedy to mec. Kowalski podpisywał się w stolicy swymi ewolucjami frazeologicznymi wywołując w prasie stołecznej humorystyczną polemikę. Związek miast opracował wtedy statut, przewidujący, iż osoby, które straciły fotele we władzach miejskich, tracą automatycznie mandaty w radzie naczelnej zw. miast. Statut ten nie został jednak do dziś zatwierdzony przez ministerstwo, co adw. Kowalski i inni skrupulatnie wyzyskują. (g)

Strajk formiarzy zlikwidowany Zatarę z kotoniarzami na marowym punkcie

W akcji strajkowej kotoniarzy nie zanotowaliśmy w ciągu dnia wczorajszego żadnych poważniejszych zmian. Z wyjątkiem zakładów firmy Hau, inne fabryki są nieczynne.

Do tej chwili ani ze strony robotników, ani przemysłowców nie wyszły żadne propozycje kompromisowe.

Strajk ma przebieg spokojny.

mysłowcy wyrazili gotowość udzielenia podwyżki, ale nie w wysokości, żądanej przez robotników, to też nie osiągnięto porozumienia.

Pod przewodnictwem insp. Wyrzykowskiego odbyła się wczoraj konferencja w sprawie likwidacji strajku formiarzy i zawarcia układu zbiorowego. Po dłuższych debatach, osią-

gnięto porozumienie. Strajk 500 formiarzy został zlikwidowany, po przyznaniu im podwyżki w wysokości 5 proc., z tym, że gdyby późniejsi uzyskali więcej i formiarzom przynależna będzie dalsza podwyżka. Podpisany układ zbiorowy obowiązywać będzie do lutego 1939 r.

Dziś formiarze przystępują do pracy.

„EUROPEJSKA” TYLKO JESZCZE DZIŚ
znany z występów w Radio
ALEKSANDER ŁAPUSZEK
„Słownik Krakowa”
Ceny normalne.

„Motyl Hiszpański”
Film, na który Łódź czekała dziś na ekranie kina „Casino”

W dniu dzisiejszym Łódź przeżywać będzie jedną z największych atrakcji bieżącego sezonu. Jest nią premiera najnowszego filmu słynnej artystki i śpiewaczki Jeanette Mac Donald p. tyt. „Motyl Hiszpański”.

„Dużo się mówi od dawna już o tym filmie.

Wiadomo dokładnie, że gdziekolwiek był on wyświetlany, wszędzie krytyka odnosiła się do niego z nieklamany zachwytem i przeprowadzając porównania ze wszystkimi poprzednimi filmami Jeanette Mac Donald bezapelacyjne pierwszeństwo przynależała właśnie „Motylowi Hiszpańskiemu”.

Jak z tego wynika „Motyl Hiszpański” jest ewenementem olbrzymiej wartości i zainteresowanie publiczności jest uzasadnione.

Temat nastroił kolosalne możliwości dla artystki tej miary, co Jeanette Mac Donald.

I przyznać trzeba, że niema w tej chwili na świecie ani jednej artystki, któraby z tej niezmiernie trudnej roli wyszła tak zwycięsko, jak właśnie słodka Jeanette.

Poza wszystkimi zaletami czysto aktorskimi dysponuje ona jeszcze srebrzystym słowiczym głosem, który upaja każdego, jest fenomenalną tancerką, ona niebawem wycucie humoru grą swą sama stwarza wiele niezapomnianych sytuacji zarówno komicznych, jak i dramatycznych.

Bogactwo treści idzie tu w parze z bogactwem melodii, strojów i wystawy.

Opława muzyczna Frimá, twórcy słynnej „Rose Marie”, jest niezwykle melodyjna.

Te wszystko przemawia za tym, że „Motyl Hiszpański” dla publiczności kina „Casino” ma xitum zadowolenia artystycznego.

Na ławie oskarżonych

Oszukana żona... skazana Gdzie się podział Henoch Rajsfeld?

Wśród licznych agentów, werbujących kandydatów na wyjazd do Palestyny niepoślednią rolę odgrywał niejaki HENOCH RAJSFELD. Podając się za ustosunkowanego w sferach urzędniczych, Rajsfeld wyłudzał od swych klientów zaliczki, często przekraczające 1000 zł. M. in. klientem Rajsfelda był szewc Lewkowiec, który zdecydował się nawet sprzedać warsztat i urządzenie, aby zdobyć pieniądze niezbędne na wyjazd. Wpłacił Rajsfeldowi 1700 zł i oczekiwał na paszport.

Rajsfeld, zainkasowawszy pieniądze, zbiegł zagranicę, pozostawiając... żonę. Naskutek licznych zameldowań, policja wszczęła dochodzenie, stwierdzając, że Rajsfeldowa pomagała mężowi w jego machinacjach. Postawiono ją w stan oskarżenia.

Urzędniczka okradała spółdzielnię narażając „Społem” w Pabianicach na straty

Przed sądem okręgowym rozpatrywana była wczoraj sprawa nadużyć urzędniczki spółdzielni spożywców „Społem” w Pabianicach 25-letniej JANINY WYTYCH. Jej machinacje na szkodę spółdzielni polegały na wypisywaniu specyfikacji dla dzierżawców na sumy mniejsze, niż się należało. W wyniku dochodzenia policyjnego ustalono, iż Wytychowa machinacje te przeprowadzała do spółki z MARIANEM GERTNEREM i LEONEM

Wśród licznych agentów, werbujących kandydatów na wyjazd do Palestyny niepoślednią rolę odgrywał niejaki HENOCH RAJSFELD. Podając się za ustosunkowanego w sferach urzędniczych, Rajsfeld wyłudzał od swych klientów zaliczki, często przekraczające 1000 zł. M. in. klientem Rajsfelda był szewc Lewkowiec, który zdecydował się nawet sprzedać warsztat i urządzenie, aby zdobyć pieniądze niezbędne na wyjazd. Wpłacił Rajsfeldowi 1700 zł i oczekiwał na paszport.

Na wczorajszej rozprawie Rajsfeldowa oświadczyła, iż sama została przez męża oszukana, a o jego machinacjach nic nie wiedziała.

Jej wyjaśnienia nie były wiarygodne, gdyż sąd skazał ją na 6 miesięcy więzienia.

Wczoraj trójka ta stanęła przed sądem. Wobec Malolepszego prokurator zrzekł się oskarżenia z braku dowodów winy.

Po rozpoznaniu sprawy, toczącej się częściowo przy drzwiach zamkniętych, sąd ogłosił wyrok skazujący Wytychową na 2 lata więzienia, a Gertaera na półtora roku więzienia. Malolepszy został, oczywiście, uniewinniony.

Zamierzał przekupić urzędnika wypychając mu pieniądze do kieszeni

Do fabryki J. NIRENBERGA przy ul. Północnej 9, zgłosił się urzędnik skarbowy Ludwik Waleczak, celem sporządzenia szacunku ruchomości.

W pewnej chwili Waleczak poczuł, iż ktoś manipuluje przy jego kieszeni. Sięgnął ręką i wyciągnął...

pieniądze. Zorientował się, iż chciano go przekupić i złożył odpowiednie zameldowanie.

Nirenberg odpowiadał wczoraj przed sądem i został skazany na 6 miesięcy więzienia i 200 zł. grzywny.

Nie chciał płacić alimentów za nieślubnego syna, którego matka uciekła

Za odmowę łożenia na utrzymanie swego nieślubnego syna odpowiadał wczoraj przed sądem okręgowym HERMAN APPELBAUM.

W swoim czasie sąd grodzki w Poznaniu nałożył na niego obowiązek płacenia alimentów, jednak Appelbaum dotąd umiał się jakoś wykreślić.

Na rozprawie sądowej okazało się, że matka nieślubnego dziecka, liczącego obecnie już 10 lat, uciekła zagranicę i chłopiec wychowywał się w nędzy u babki.

Sąd po rozpoznaniu sprawy, skazał Appelbauma na 1 rok więzienia z zawieszeniem pod warunkiem, iż będzie on płacił 15 zł. miesięcznie na utrzymanie dziecka w okresie od marca r. b. aż do chwili gdy chłopiec skończy 16 lat.

Sąd pracy przyznał powództwo wniesione przez Alfonsa HIBNERA przeciwko jego byłemu pracodawcy Ignacemu FUKSOWI, który za-

angażował Hibnera jako majstra i następnie kolejno degradował go do roli podmajstra i zwykłego robotnika, obniżając automatycznie i samowolnie jego zarobki.

Plaga kradzieży w kinach spowodowała, że policja zaczęła baczniej obserwować kręcących się w pocie kalniach podejrzanych osobników. W „Przedwiośniu” ujęto wreszcie na gorącym czynku „króla kradzieży kinowych”, TENCERA, który ma na sumieniu wiele, wiele kradzieży.

Tencer został skazany na półtora roku więzienia.

„FOTOPLASTIKON”
MONIUSZKI 2.
DZIŚ PREMIERA
(Hiszpania) Barcelona
Wystawa światowa
Bilety 25 gr., dla ml. szkolnej 15 gr.
Sala należąca ogrzana.

Kanalizacja i wodociągi pochłoną w nowym roku administracyjnym ponad 6 milionów złotych

Przedsiębiorstwo miejskie „Kanalizacja i wodociągi” czyni obecnie przygotowania do zbliżającego się sezonu robót. Ogółem koszt tych robót wyniesie ma w roku 1938/39 6.163.100 zł.

Fundusz pracy na pokrycie wydatków wodociągowych przynależał Łodzi ogółem 1.680.000 zł., w tym 1 milion zł. kredytu towarowego w postaci materiałów budowlanych, a resztę w gotówce.

Na roboty kanalizacyjne F. P. przynależało łącznie 1.045.000 zł. (w tym 800 tys. kredytu materiałowego), zaś na regulację rzek 700 tys. zł. Łącznie więc przyznano na potrzeby kanalizacji i wodociągów 3.425.000 zł.

O resztę magistrat czyni w dalszym ciągu starania u władz.

Pamiętać należy, że częściowo kredyty kanalizacyjne pokryte zostaną z wpływających opłat kanalizacyjnych, pobieranych od właścicieli nieruchomości.

„PALACE”
Początek 4 p. p.
POLA
NEGRI
„WIELKA GRZESZNICA”

Wnuczka rabina zmarła wskutek poparzenia

Przed kilku dniami w mieszkaniu syna rabina łódzkiego, p. Segala, wydarzył się tragiczny w skutkach wypadek.

Wnuczka rabina, 3-letnia dziewczynka, pozostawiona bez opieki w kąpielowym pokoju, bawiła się zapalnikami. W pewnej chwili pudełko zapaliło się. Na dziecku zatliła się sukienka i zanim przybiegli zaalarmowani okrzykami domownicy — dziewczynka poparzyła się dotkliwie.

Wezwany lekarz skonstatował groźne oparzenia wszystkich stopni. Dziecko przewiezione zostało niezwłocznie do szpitala Anny Marii. W dniu wczorajszym, mimo wysiłków lekarzy, dziewczynka zmarła.

POL. TOW. KRAJOZNAWCZE

W niedzielę odbędzie się wycieczka do miejskiego muzeum etnograficznego (Piotrkowska 104). Zbiórka i zapisy na miejscu o godz. 11-ej.

We wtorek o godz. 20-ej w lokalu towarzystwa (Al. Kościuski 17) odbędzie się wieczór towarzyski dla członków i wprowadzonych gości — tradycyjnie „Ostatki”.

Z WIELKIEJ SYNAGOGI PRZY AL. KOŚCIUSKI

W piątek wieczór oraz w sobotę rano odprawi modły nadkantor Jakób Joffe. Wstęp wyłącznie za okazaniem kart wstępu; stałych modlących się obowiązuje okazanie kart rocznych, nie stali modlący się, mogą otrzymać jednorazowo karty wstępu w kancelarii w piątek, 25 b. m. od 1 — 4 pop.

Sześcioraczki polskie

nie wzbudziły takiego zainteresowania, jak pytanie „kto zostanie 900 000 m abonentem Polskiego Radia? Kilka dni dzieli nas od chwili, gdy ten szczęśliwy dostanie w upominku od Radia piękny, złoty zegarek.

Niezależnie od tego ceane upominki dostaną czterej abonenci za rejestracją jako 899.998, 899.999, 900.001 i 900.002. Wyścig pomiędzy nowozarejestrującymi się abonentami trwa.

Galecki rezygnuje z koszulki reprezentacyjnej!

Galecki rezygnuje z obrony barw państwowych i w tej sprawie wpłynęło pismo do P. Z. P. N.

Donosiliśmy już, że wskutek przebytej choroby, reprezentacyjny obrońca łódzki nie czuł się na siłach i nie pojechał na mecz treningowy do Katowic, dziś dowiadujemy się, że prośbę o skreślenie go z listy reprezentantów w b. sezonie, gdyż rezygnuje zarówno z zaszczytu, jak i obowiązku. W czasie swej choroby Galecki zwrócił się do PZPN, o pomoc dla przeprowadzenia kuracji i spotkał się z odpowiednią odmowną i... życzeniem szybkiego powrotu do zdrowia.

Stanowisko PZPN. przyjął Galecki do wiadomości z rozgłoszeniem i tym zdaje się tłumaczyć sobie należy jego ostateczną decyzję. Sprawę tę ma zresztą poruszyć na niedzielnym walnym zgromadzeniu P. Z. P. N. delegacja łódzka.

Moszkowicz — Piłat na meczu Łódź — Śląsk

Jak się dowiadujemy, w składzie reprezentacji Łodzi na mecz bokserki ze Śląskiem, który odbędzie się najbliższej niedzieli w Sosnowcu, zaszła jeszcze jedna zmiana, gdyż w wadze ciężkiej zamiast Piesika wystąpi Moszkowicz, którego wydział sportowy ŁOZB. potwierdził już dla łódzkiego Hakoehu.

Moszkowicz walczyć będzie z mistrzem Polski w szachach, Piłatem.

Należy przypomnieć, że Moszkowicz, który pochodzi ze Śląska, występował przed kilku miesiącami w reprezentacji okręgu śląskiego w wadze półciężkiej, a dziś waży tylko 77 kg. Czy aby to nie bezmyślnie dawać przeciwnikowi 20 kg. handicapu.

Rothok nie walczy o mistrzostwo Polski

W piątek rozpoczynają się bokserkie indywidualne mistrzostwa Warszawy. W ciągu trzech dni przewiną się najlepsze siły najpotężniejszego dziś bezwzględnie ośrodka pięściarstwa polskiego.

Z wybitnych zawodników nie staną do walki Kolczyński (kontuzja ręki) oraz Rothok. Ten ostatni nie będzie wogóle ubiegać się o tytuł mistrza Polski.

Polscy tenisiści na Riwierze walczą ze zmiennym szczęściem

NICEA. — Na międzynarodowym turnieju tenisowym w Nicei w finale gry mieszanej para Jędrzejowska — Brugnon pokonała parę Weimers — Ellmer 6:2, 6:3.

Jędrzejowska w ten sposób zajęła w Nicei dwa pierwsze miejsca: w grze podwójnej pań i w grze mieszanej.

BEAULIEU. — Na międzynarodowym turnieju tenisowym w Beaulieu w drugiej rundzie Hebdla przegrał z jugosłowianinem Miticem 1:6, 4:6.

W pierwszej rundzie gry pojedynczej pań Siodówna przegrała z Libert 8:6, 2:6, 4:6.

Spychała rozegrał pierwszy mecz z Jaugement, wygrywając 6:3, 10:8

DZIS W LAHTI

rozpoczynają się narciarskie mistrzostwa świata

Narciarskie mistrzostwa świata rozpoczynają się dziś w Lahti, w Finlandii i potrwać do 28 lutego.

Kto chce sobie zrobić dobry obraz z centrum narciarskiego Finlandii, musi się już udać na ten piękny, pagórkowaty obszar leśny i do jego stolicy Lahti. Dookoła Lahti, szybko rozwijające się osiedla handlowe, około 130 km. na północ od stolicy kraju Helsinek, lekko wznosi się, zresztą prawie płaski, fiński obszar leśny i jezior, a jego najwyższy poziom tylko nie wiele przekracza granicę stu metrów. Jeżeli pominiemy góry w Laponii, jest to jedyna okolica, którą można nazwać „górzystą“, do puszczającą urozmaicony bieg ośmiasto- i pięćdziesięciokilometry, przy czym środkowy europejski nie powinien sobie wyobrazić terenu, do którego przywykł.

Czym Holmenkollen jest dla Norwegii, Lahti jest od 15 lat dla Finlandii. Bliskość Helsinek i zaludnionego obszaru na południu kraju spowodowały, że nie tylko zawsze zapewniony jest masowy udział zawodników w biegu, ale że także 20.000, ba, nawet 35.000 widzów nie jest rzadkością przy końcowych zawodach, biegu „Salpauselka“, i

to przy znacznych mrozach. — Lahti ma też z tej przyczyny doskonałą szkołę; o ile chodzi o organizację, pomieszczenie widzów, sędziów i t. d., tak, że przy oczekiwanym wielkim międzynarodowym udziale nie wystąpią nigdzie trudności w przeprowadzeniu mistrzostw.

Fiński związek narciarski i miasto Lahti czynią wszelkie wysiłki, aby sportowo i towarzysko dać mistrzostwom świata świetne ramy. Lahti jest w szczególności w tym względzie, że posiada swój stadion narciarski w odległości 500 mtr. od rynku, a więc literalnie na krańcu miasta. Przy wykorzystaniu ogromnego stoku, nowa skocznia, ze swym krytycznym punktem przy 65 metrach, jest wprost ulokowana w krajobraz. Tylko dla rozędu trzeba jeszcze nasadzić na górę specjalną wieżę. Na 75 metrów w dół skoczek posuwa się po torze rozpędzonym aż do odskoczni, aby się stamtąd wnieść do gwałtownego lotu, który go przynosi na 150 metrów długi zjazd końcowy. Na silnym, przeciwnym wzniesieniu bieg jego jest hamowany.

Całe zagłębienie, w którym leży urządzenie skoczni o łącznej wysokości 42 metrów, jest, jak w Garmisch - Partenkirchen i na

Holmenkollen, rozbudowane na stadion narciarski, obliczony na 50.000 widzów.

Tor zjazdowy służy równocześnie za miejsce startu dla 18-kilometrowego i 50-kilometrowego biegu, podczas gdy sztafeta startuje poza stadionem.

Aby bez przeszkód pokonać dojazd i odjazd mas widzów, wybudowany został bezpośrednio obok stadionu narciarskiego specjalny dworzec tak, że pociągi są bezpośrednio przeprowadzane z Helsinek do stadionu. Kryta trybuna na 800 widzów służy głównie dla gości honorowych i przedstawicieli krajów. Również wybudowano trybunę prasową i wieżę obserwacyjną dla speakerów radiowych, podczas gdy masę widzów muszą się rozdzielić na amfiteatralnie wznoszących się stokach i schodach stadionu. Wyżywienie załatwia kobiecy korpus ochronny „Lottas“.

Jak wybitni są fińlandzcy właściciele w długodystansowym biegu, można najlepiej z tego wywnioskować, że dotychczas udało się tylko jeden raz obokrajowcowi, szwedowi, wygrać w Finlandii długodystansowy bieg. Finowie są więc faworytami w mistrzostwach świata. W 800 sto warzyszeniach zespolonych jest 60.000 członków, podczas gdy

klasa czołowa biegaczy na 18 km. np. leży 40 ludzi, którzy wszyscy będą obecni. Do każdej konkurencji staje 100 fińskich biegaczy tak, że obokrajowcy spotkają się ze zwartą masą miejscowych mistrzów, którzy często różnią się od siebie tylko ułamkiem sekund.

RADIOSŁUCHACZE POLSCY NA ZAWODACH NARCIARSKICH W LAHTI
Zawody narciarskie o mistrzostwo świata w Lahti zwracają na siebie uwagę nie tylko sportowców, ale i szerokiego kręgu radiosłuchaczy całego świata, interesujących się tym pięknym sportem.

W zawodach narciarskich o mistrzostwo świata w Lahti biorą udział prawie wszystkie potęgi narciarskie około 20 państw, a między nimi i Polska. — Występ ten ma zdecydować, czy w roku przyszłym odbędą się w Zakopanem międzynarodowe zawody o mistrzostwo świata, organizowane przez Centralną Federację Narciarską.

Polskie Radio nadawać będzie w czasie zawodów informacje o sytuacji w Lahti, na podstawie własnej korespondencji.

Dnia 24.II, godz. 18.00 — „Pierwszy dzień mistrzostw narciarskich świata“
Dn. 25.II o godz. 19.40 — „W przeddzień głównej batalii“
Dnia 26.II o godz. 18.05 — „Po biegu na 18 km.“

Dnia 28.II o godz. 17.50 — „Narciarskie mistrzostwa świata skończone“
Poza tym Polskie Radio transmituje w dniu 27.II o godz. 21.00 najciekawsze fragmenty skoków narciarskich, dzięki czemu radiosłuchacze polscy będą mogli choć pośrednio być świadkami tych emocjonujących zawodów. Również tego dnia podane zostaną ostateczne wyniki na mistrzostwach świata w Lahti.

Sala Filharmonii Tel. 313 84. Dziś, w czwartek, dn. 24 b. m. ostatnie kilka przedstawień „KOMEDIANT” z udziałem PAULA BURSTEINA i LILLIAN LUX. Kier. S. NATAN.

Sensacja sportowej Łodzi

L. K. S. podjął wczoraj pertraktacje o sprowadzenie słynnej angielskiej drużyny ligowej — Brentford

Sportową Łódź czeka ew. OLBRZYMIA SENSACJA PIŁKARSKA. Jak się „Głos Poranny“ dowiaduje, W DNIU WCZORAJSZYM. PODJĘŁO KIEROWNICTWO ŁKS-u PERTRAKTACJE CELEM SPROWADZENIA DO ŁODZI NA PIĄTEK, 19 MAJA DRUŻYNY ANGIELSKIEJ LIGI — BRENTFORD, KTÓRA ZJEŻDŻA NA KILKA SPOTKAŃ NA KONTYNET EUROPEJSKI. BRENTFORD BYŁ DO SOBOTY LEADEREM W ANGIELSKIEJ PIERWSZEJ LIDZE. — W sobotę przegrał z Derby County po niesłychanie dramatycznym przebiegu 2:3 i spadł na trzecią pozycję w tabeli, za Arsenal (36 pkt.), Wolverhampton Wanderers (36 pkt.) mając o 1 pkt. mniej. Pierwszy swój mecz na kontynencie europejskim rozegra Brentford 12 maja w Wiedniu, następnie 15 maja w Budapeszcie, w trzy dni później w Katowicach, a 22 maja w Paryżu. PRZED KILKU DNIAМИ NADESZŁA WIADOMOŚĆ Z KATOWIC, ŻE BRENTFORD GOTÓW JEST ROZEGRAC JESZCZE JEDNO SPOTKANIE W POLSCE, WYNAGRODZENIE JEDNAK JEST JAK NA NASZE STOSUNKI OLBRZYMIE, IDZIE BOWIEM W SETKI FUNTÓW SZTERLINGÓW, CO ODPOWIADA SUMIE KILKUNASTU TYS. ŻŁ. ŁKS. DŁUGO SIĘ ZASTANAWIAŁ. W DNIU WCZORAJSZYM, W WYNIKU KONFERENCJI, KIEROWNICTWO SEKCJI Z PRZESEMEM KLUBU DYR. WOLCZYŃSKIM POSTANOWIŁO PODJĄC PERTRAKTACJE, WYCHODZĄC ZE SŁUSZNEGO PUNKTU WIDZENIA, ŻE TAK WIELKA SENSACJA ZGROMADZI REKORDOWĄ ILOŚĆ WIDZÓW, I BĘDZIE CENTRALNYM PUNKTEM PROGRAMU JUBILEUSZOWEGO.

Anglicy jeszcze nie są zdecydowani na rozegranie meczu z polskimi piłkarzami

Przed kilku tygodniami zarząd PZPN. zwrócił się do związku angielskiego z propozycją urządzenia meczu Polska — Anglia w piłce nożnej w maju roku przyszłego w Polsce z okazji bałtyckiego tournée angielskiej reprezentacji.

Obecnie nadeszła odpowiedź od związku angielskiego z wiadomością, że sprawa meczu Polska — Anglia w r. 1939 będzie rozpatrzona na najbliższym posiedzeniu zarządu związku angielskiego.

Od związku bułgarskiego otrzymał PZPN. propozycję zorganizowania dla bułgarów w marcu lub na początku kwietnia 2—3 meczów sparingowych w Polsce w związku z meczem Bułgaria — Czechosłowacja o mistrzostwo świata w Pradze

25 kwietnia. Zarząd PZPN. wobec odwołania spotkań polsko - węgierskich, przewidzianych na 20 marca, zdecydował się zaproponować bułgarom rozegranie w

tymże terminie oficjalnego meczu w Polsce.

Istnieje możliwość, że uda się dla bułgarów urządzić w Krakowie lub Katowicach drugie spotkanie nieoficjalne.

P. B. P. „ARGOS“ ul. Piotrkowska 60 tel. 104-00 101-76

BELGIA

najtańsza wycieczka dla wszystkich zł. 350.—
Wycieczki: na TARGI LIPSKIE, PRASKIE I WIEDŃSKIE zł. 165.—
na RIWIERE 23-dniowa, wyjazd 5/III zł. 575.—
do SAN REMO 14-dniowa, wyjazd 5/III zł. 375.—

Indywidualne wyjazdy do Francji, Belgii, Włoch
Załatwia wszelkie formalności, bilety kolejowe, morskie i lotnicze.

Hokeiści ŁKS-u walczą o mistrzostwo Polski

Dziś o 16-ej po poł. wyjeżdża do Warszawy na mecz mistrzowski z Polonią hokejowa drużyna ŁKS.

Mecz ten z mistrzem stolicy posiada wartość eliminacyjną przed finałem mistrzostw Polski. Rewanż odbędzie się w niedzielę w południe w Łodzi. Zwycięska w tych dwóch meczach drużyna klasyfikuje się do finału mistrzostw Polski, które odbędą się w Krynicy, dlatego wynik obu spotkań jest dla łódzian bardzo ważny. Czerwonym zwycięzcy w dzisiejszym meczu powodzenia, w niedzielę będą dużo łatwiej.

Obojętnie od wyniku dzisiejszego meczu, spotkanie niedzielne, jako że stawka jest wysoka, będzie dużo zainteresowanie.

Pod kierunkiem p. Zygmunta Langego wyjeżdża dziś następujący skład: Bramka — Jakubiec, rez. Piękowski, obrona — Frencl i Prüffer, pierwszy atak — Zającki, Król i Koczewski, drugi atak — Kosmała, Styczyński i Wiesławski.

W składzie drużyny brak Rostkiewicza, który w sprawach zawodowych wyjechał na kilka tygodni do Włoch.

Przed występem USRYga w Łodzi

Kobiece drużyny mistrza Lotwy Universitates Sports Ryga przyjeżdżają w sobotę do Łodzi na mecz siatkówki i koszykówki w następującym składzie: Mikelsone, Krapmanis, Jannsons, Otians, Zirgels, Snikers, Alma Gailitis, Aliss Gailitis, Elmuts, Kampe, Cebera, Witols, Tebergs.

Drużyny reprezentacyjne Łodzi wystąpią przeciwko lotyżkom w następujących składach: siatkówka: Adamska, Latkówna I, Cichomska I, Cichomska II, Zelzanka I, Zelzanka II, Wilmańska; Leszewska (wszystkie HKS), Koszykówka Gruszczyńska, Głażewska, Filipiakówna, Janicka, Nawrocka z IKP, Zelzanka II, Cichomska II z HKS i Stepiówna, Słotczewska z Włoy.

Japoński przemysł włókienniczy poniósł wielkie straty wskutek wojny w Chinach

Z pośród wszystkich działów gospodarki japońskiej dotkniętych wydarzeniami politycznymi na Dalekim Wschodzie, szczególnie silnie na wydarzenia te reaguje japoński przemysł włókienniczy. Przypomnieć bowiem należy, że włókiennictwo zajmuje w gospodarce Japonii jedno z czołowych miejsc, a eksport tego przemysłu w okresach szczególnie wzmoczonej fali „sóltego wywozu” dochodził niemal do 50 procent całego eksportu przemysłowego Japonii. Nie można również nie zaznaczyć, że w latach ostatnich włókiennictwo japońskie podjęło niezwykle wyęzione wysiłki, zmierzające do opanowania rynku chińskiego i przeciwdziałania nastrojom bojkotu w odniesieniu do produkcji japońskiej.

Wysiłki te zaczęły przynosić konkretne wyniki, poczynając od roku ub., a pierwsza połowa r. 1937 zapowiadała intensywny wzrost eksportu japońskiego do Chin, które z czasem mogły stać się największym odbiorcą wyrobów japońskich.

Ustłowania te, zmierzające do pogłębienia wzajemnych stosunków gospodarczych pod wpływem ostatnich wydarzeń politycznych musiały, oczywiście, ulec całkowitej likwidacji, narażając włókiennictwo japońskie na głębokie zakłócenia i poważne perturbacje.

Najsilniej dotknięty został japoński przemysł bawełniany. Posiada on na rynku chińskim największe bazy odbiorcze i największe przedsiębiorstwa siostrzane, których siedziby koncentrowane znajdują się w Japonii. Większość oddziałów fa-

bryki japońskich w Chinach znajduje się w Szanghaju, a więc w ośrodku działań wojennych. Przeważającą część tych fabryk położona jest poza obrębem koncesji europejskich, co, oczywiście, zwiększa niebezpieczeństwo ich zniszczenia. Wreszcie nie można nie podkreślić, że praca tych fabryk oparta w przeważającej mierze na robotnikach chińskich została w znacznej mierze uniemożliwiona bądź przez mobilizację, bądź przez akty sabotażu. Dla dokładniejszego ujęcia wpływu wojny japońskich w przemyśle bawełnianym Szanghaju wystarczy stwierdzić, że japończycy posiadają tam 30 fabryk o 1.332.000 i 320.000 krosien. Jest to stan posiadania, odbiegający zaledwie o pół miliona wrzecion od liczby warsztatów, jakimi dysponuje cały polski przemysł włókienniczy. Liczba zatrudnionych w fabrykach japońskich na terenie Szanghaju wynosi około 50.000 robotników, t. j. trzecią część zatrudnionych w polskim przemyśle włókienniczym. Liczba wrzecion, znajdujących się w Szanghaju w posiadaniu chińskim kształtuje się w granicach nieco wyższych — ponad milion wrzecion, a fabryki angielskie zaledwie ponad 221.000 wrzecion. Fabryki chińskie zatrudniają w Szanghaju około 55.000, Anglii zaś około

18.000. Podkreślić przy tym trzeba, że większa liczba robotników zatrudnionych w fabrykach chińskich świadczy o stosunkowo niskim poziomie urządzeń technicznych, podczas, gdy japończycy dysponują maszynami najnowszej konstrukcji, przerabiającymi przeszło 2 i ćwierć miliona pikulów bawełny rocznie, t. j. tyle, ile fabryki japońskie i chińskie razem. Inwestycje japońskie w Chinach reprezentują wartość około dwóch miliardów jen i obejmują, poza przemysłem bawełnianym również i olejarnie, przetwórcze konopi, przedziałnie jedwabiu i fabryki ceramiki. Cały ten przemysł reprezentuje wartość nieco wyższą ponad 10 milionów jen, podczas gdy pozostałe 240 milionów przypada na przemysł bawełniany.

Poza Szanghajem japoński przemysł bawełniany posiada swe ośrodki produkcji również i w innych częściach Chin, zwłaszcza w Tientsinie, gdzie znajduje się około 10 fabryk. Z dwóch przeszło milionów wrzecion bawełnianych, jakie Japonia posiada w Chinach, przeszło milion pracuje w Szanghaju. Również i lwią część krosien bawełnianych przypada na Szanghaj. Ośrodek ten jest więc głównym punktem oparcia japońskiego przemysłu bawełnianego i intere-

sów gospodarczych Japonii w Chinach. Większość fabryk japońskich na terenie Szanghaju została na skutek wydarzeń politycznych u nieruchomiczna, a część wskutek działań wojennych uległa zniszczeniu. Wszyscy robotnicy i pracownicy japońscy tych fabryk powrócili do ojczyzny, co z jednej strony oddziaływało ujemnie na rynek pracy Japonii, z drugiej zaś zmniejsza narazie szanse uruchomienia. Jako charakterystyczny przykład, ilustrujący sytuację japońskiego przemysłu bawełnianego w Chinach przytoczyć należy fakt, że silny spadek kursów akcji na giełdach japońskich dotknął najpoważniej papiery emisyjne przemysłu bawełnianego i sztuczno-jedwabnego.

Nawet, gdyby rozwój działań wojennych umożliwił podjęcie pracy w fabrykach włókiennictwa japońskiego, to i wówczas straty tego przemysłu byłyby olbrzymie. Już dziś zdaje się nie ulegać żadnej wątpliwości, że straty te będą tak znaczne, iż przemysł japoński potrzebować będzie dłuższego okresu szeregu lat na odbudowę swych stosunków z rynkiem chińskim i przywrócenie dla wyrobów włókiennictwa japońskiego tej chłonności, jaką obrzymi rynek Chin reprezentował przed wybuchem konfliktu.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrotach zwiększonych. Notowano: Amsterdam 295,80, Bruksel 89,75, Helsinki 11,71, Kopenhaga 118,20, Londyn 26,4, Nowy Jork 5,26,88, Nowy Jork — kabel 5,27,13, Oslo 133,05, Paryż 17,26, Praga 18,49, Sztokholm 136,45, Zurych 122,55, Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5,24, kanadyjskie 5,23,50, floreny holenderskie 294,30, franki francuskie 17,06, szwajcarskie 122,05, belgi belgijskie 89,46, funty angielskie 26,88, palestyńskie 23,95, guldeny gdańskie 99,75, korony czechosłowackie 16,40, duńskie 117,65, norweskie 132,40, szwedzkie 135,80, liry włoskie 20,70, szylingi austriackie 89, marki fińskie 11,25, niemieckie 100, niemieckie srebrne 114.

AKCJE

Na rynku akcyjnym tendencja była również mocna, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 111,75 — 112, imienne 111, Cukier 36, Węgiel 31,50, Lilpopy 62,50, Me drzew 14,50, Ostrowiec 55,50, Stachowice 39,75, Haberbusch 48,21, Żyrardów 72.

PAPIRY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja była mocna, przy większych obrotach 4 i pół proc. wewnętrzna i 4 i pół proc. ziemskim. Notowano 3 proc. inwestycyjna I em. 82,39, seria 91, II em. 82,88 — 83, seria 93,50, 4 proc. dolarowa 43,25 — 43,15, 4 i pół proc. wewnętrzna 65, drobne odcinki 64,25, 4 proc. konsolidacyjna 67,25, drobne odcinki 66,50, 5 proc. konwersyjna 68,75, 5 proc. kolejowa 66,50, 4 proc. ziemskie 54,50 — 54,63, 4 i pół proc. ziemskie 62,50 — 63, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 70,25 — 70,50 — 70,25, 5 proc. Warszawy z r. 1936 — 73,25, 5 proc. Łodzi z r. 1933 — 62,75.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	Sprzedż	Kupno
Dolarówka	43,25	43,00
Inwestycyjna I em.	82,50	82,25
Inwestycyjna 2 em.	83,00	82,75
Konsolidacyjna gr.	67,75	67,50
Konsolidacyjna dr.	67,00	66,75
Wewnętrzna	65,25	65,00
Konwersyjna	68,50	68,25
Bank Polski	112,00	111,50

Tendencja mocniejsza.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Jęczmień przem. 19,00 — 20,00
Owies II gat. 20,75 — 21,00
Owies III gat. 20,25 — 20,50
Mak niebieski 112,00 — 115,00
Reszta notowań bez zmiany.
Tendencja na żyto słabsza, jęczmień, owies i mąkę spokojna.

Nadmierne opodatkowanie zarobkowców stawia ich w sytuacji bardzo niekorzystnej

W najbliższych dniach włókienniczy przemysł zarobkowy złożył ma min. skarbu obszerny memoriał w sprawie nadmiernego opodatkowania tego przemysłu.

Zdaniem sfer przemysłu zarobkowego niema żadnej racji, aby przemysł zarobkowy płacił podatek obrotowy wyższy, aniżeli płaci przemysł, produkujący na własny rachunek. Stopa trzyprocentowa włókiennictwa zarobkowego jest — zdaniem tych sfer — główną przyczyną powikłań gospodarczych w przemyśle.

Ta wyższa stopa rozłożona w każdym poszczególnym etapie produkcyjnym, począwszy od farbiarni, a skończywszy na tkalniach, daje w rezultacie podwyższenie towaru włókiennictwa zarobkowego o 12 proc.

Przemysł pracujący na własny rachunek ma więc w swojej kalkulacji gospodarczej przewagę nad włókiennictwem zarobkowym.

Urzywilejowanie pewnych grup przemysłu jest, zdaniem zarobkowców, niesprawiedliwe i wymaga szybkiej rewizji.

Aczkolwiek sama zasada zawarta w postulatach przemysłu zarobkowego jest słuszną, to jednakże praktyczne możliwości rewizji podstaw podatku przemysłowego w tym dziale wydają się być minimalne. Kwestia ta nieraz była już podnoszona przez przemysł zarobkowy na terenie ministerstwa skarbu.

ale obecnie utrudnia ją to, że stoimy w obliczu reformy podatku przemysłowego, idącej w

kierunku podniesienia stawki podatku i zmniejszenia świadczeń przemysłowych.

Dalsza zwyżka papierów państwowych

Na rynku walorów tendencja dla papierów wartościowych była w dalszym ciągu mocniejsza, przy obrotach normalnych.

4 i pół proc. państw. pożyczka wewnętrzna nie wykazała zmian. Większymi odcinkami nadal obracano po 64,75 w placeniu, 63,25 w żądaniu, za odsetki zaś płacono 64, żądano 64,50.

3 proc. pożyczka konsolidacyjna wykazała zwyżkę, jakkolwiek niejednolitą. I em. podniosła się o 15 pkt. i obracano nią po 82,15 kupno, 82,65 sprzedaż. Natomiast II em. tej pożyczki zwyżkowała o 25 pkt. osiągając kurs 82,75 w placeniu, 83,25 w żądaniu.

5 proc. pożyczka konwersyjna poprawiła swój kurs o 50 pkt. Papierem tym obracano po 66,50 kupno, 69 sprzedaż.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) lekko obniżyła się. Spadek kursu w stosunku do poprzedniego wynosił 10 pkt. 42,90 w placeniu, 43,40 w żądaniu.

5 proc. pożyczka kolejowa podniosła się o dalsze 25 pkt. Za papier ten płacono 66,25, żądano 66,75.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna straciła 25 pkt., wskutek czego za grubsze odcinki płacono 67, żądano 67,50, za drobne zaś 66,25 kupno, 66,75 sprzedaż.

Textra staniała

Tomaszów dostarczy 4 miliony kilogramów

Pod egidą Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej odbyła się konferencja w sprawie włókien zastępczych dla włókienniczego przemysłu bawełnianego.

W konferencji tej wzięli udział przedstawiciele organizacji przemysłowców bawełnianych oraz Tomaszowskiej Fa-

bryki Sztucznego Jedwabiu.

W wyniku pertraktacji przedstawiciele Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu zaoferowali włókno cięte w cenie 2,85 zł. za kilogram. Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu zobowiązała się również do dostarczenia w ciągu roku bieżącego około 4 mil.

Dwie upadłości spółdzielni bankowych

Na ostatnim posiedzeniu sądu handlowego w Łodzi, ogłoszone dwie upadłości spółdzielni bankowych, pozostających od kilku lat w likwidacji.

Pierwszą z nich był Spółdzielnia Bank Handlowo - Przemysłowy, spółdzielnia o ogr. odp. w Pabianicach (Kapliczna 6), gdzie syndykiem mianowany został adw. F. Bembieliński, a sędzią komisarzem sędzia handlowy St. Czerwiński, a drugą Bank Spółdzielczy w Strykowie z odpowiedzialnością nieograniczoną w likwidacji, gdzie syndykiem wyznaczono adw. H. Bersztajna, a sędzią komisarzem sędzię sądowego Dawida Fuksa.

Obydwie upadłości zostały ogłoszone na wniosek zakładu ubezpieczeń społecznych w Warszawie, u stawowego zarządcy funduszu ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych i funduszu ubezpieczenia na wypadek braku pracy pracowników umysłowych, którym upadłe spółdzielnie pozostały winne z tytułu składek ubezpieczeniowych i odsetek z zwłokę, pierwsza zł. 1.804 i druga zł. 772.

W obydwu wypadkach wszczęta licytacja nie dała pozytywnego rezultatu. Zakład ubezpieczeń społecznych przewidując, iż należności jego będą mogły być uszczone dopiero w czasie ogłoszenia upadłości spółdzielni i zrealizowane przez syndyka przy dodatkowej odpowiedzialności członków, którzy odpowiadają bądź swoimi udziałami do wysokości 10-krotnej zadeklarowanych udziałów, wynoszących po 30 zł. w spółdzielni pabianickiej, bądź też do wysokości nieograniczonej, w spółdzielni strykowski, chwycił się ostatecznego środka — zgłoszenia żądania, uznającego obie spółdzielnie za pozostające w stanie upadłości.

Wierzycielom wyznaczono termin do 1 kwietnia r. b. dla zgłoszenia pretensji przez wierzycieli.

„POLTOUR“

Polskie Biuro Podróży Sp. Akc.
Łódź, Traugutta 2, tel. 107-86

Organizuje codziennie indywidualne wyjazdy i wycieczki
do: Francji, Anglii, Belgii, Austrii i Włoch.

Jedyna 21-dniowa wycieczka popularna p. t.
„WIELKANOC W PALESTYNIE“
 od 6—27 kwietnia 1938 r. Cena zł. 377.—
 Zapisy i informacje: POLTOUR, Łódź, Traugutta 2,
 Tel. 107-86.

Posel polski w Brazylii popiera projekt nabycia plantacji bawełny

W Łodzi bawił przed objęciem nowej placówki w Rio de Janeiro poseł R. P. w Brazylii p. Tad. Skowroński.

Pos. Skowroński na odbytych w izbie przemysł. - handlowej konferencjach szczegółowo zaznajomił się z dotychczasowymi wynikami oraz obecną sytuacją w zakresie eksportu włókienniczego z okręgu łódzkiego na ry-

nek brazylijski.

Ponadto przedstawiciele zainteresowanych sfer przemysłowych poinformowali posła Skowrońskiego o obecnym stanie prowadzonych w Brazylii pertraktacji, zmierzających do nabycia plantacji bawełny. Poseł Skowroński przyrzekł akcję tę poprzeć w całej rozciągłości.

